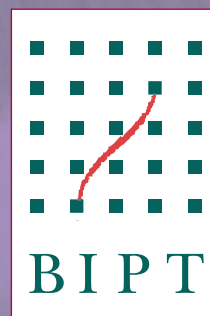

ACHTSTE JAARVERSLAG 2001

van het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie

Inhoudstafel

VOORWOORD	3
I. INLEIDING	5
II. TELECOMMUNICATIE	7
II.1 HET REGELGEVINGSKADER	7
II.1.1 OP INTERNATIONAAL NIVEAU	7
De Europese Unie	7
De Wereldhandelsorganisatie (WTO)	8
De Internationale Telecommunicatie Unie (ITU)	8
Europese Conferentie van de Administraties van Post en Telecommunicatie (CEPT)	8
De Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling (OESO)	8
Independent Regulators Group (IRG)	8
II.1.2 OP BELGISCH NIVEAU	9
Ontbundeling van het aansluitnetwerk en toegang tot binair debiet	9
De wettelijke verplichtingen inzake ontbundeling van het aansluitnet en toegang tot binair debiet	9
BRUO 2001 en de implementatie van ontbundelde toegang tot het aansluitnet	9
BROBA 2001 en de implementatie van toegang tot binair debiet	10
II.2 DE TELECOMMUNICATIEMARKT	10
II.2.1 DE OPENSTELLING VAN DE MARKT	10
De markt voor vaste netwerken en diensten	10
De markt voor radionetwerken en -diensten	11
Mobiele telefonie	11
Interconnectie met het gsm-netwerk van Belgacom Mobile	11
Installatie van de antennesites	11
Gedeeld gebruik van de antennesites	11
Normen inzake blootstelling van het publiek aan elektromagnetische velden	12
Mobiele-communicatiesystemen van de derde generatie	12
Mobiele satellietdiensten	12
Openbare telecommunicatiediensten die vaste lokale radioverbindingen exploiteren («Fixed Wireless Access», «Wireless Local Loop»)	12
II.2.2 DE GOEDE WERKING VAN DE MARKT	13
De operatoren met een sterke marktpositie	13
Interconnectie en bijzondere toegang	14
Het beheer van het nationale nummeringsplan	15
Nummeroverdraagbaarheid	16
Carrier preselect	17
Diversen	17
Oplossen van geschillen tussen operatoren	17
De openbare telecommunicatiedienst	18
II.2.3 RAADGEVEND COMITÉ VOOR DE TELECOMMUNICATIE	18
II.2.4 HET E-SECURITY PLATFORM	19

II.3 OPERATIONELE OPDRACHTEN VAN HET INSTITUUT	19
II.3.1 NETWERKEN EN DIENSTEN : BEHEER VAN VERGUNNINGEN EN AANGIFTEN	19
II.3.2 VERLENEN VAN VERGUNNINGEN VOOR PRIVATE RADIONETTEN EN INDIVIDUELE RADIOSTATIONS.....	20
II.3.3 FREQUENTIEBEHEER	21
Frequentietoewijzingen	21
Andere dossiers	22
Dienst RF-straling	23
II.3.4 APPARATUUR.....	23
De R&TTE-richtlijn 99/5/EG.....	23
Controle op eind- en radioapparatuur.....	24
II.3.5 EXAMENS VOOR RADIOGEBRUIKERS	25
II.3.6 NATIONALE DIENST VOOR DE CONTROLE OP HET SPECTRUM (NCS).....	26
II.3.7 DE CONTROLEOPDRACHTEN MET BETREKKING TOT DE WET VAN 21 MAART 1991	27
III. DE POSTSECTOR	29
III.1 HET REGELGEVINGSKADER	29
III.1.1 OP EUROPEES NIVEAU.....	29
III.1.2 OP BELGISCH NIVEAU	30
III.2 DE POSTMARKT	30
III.2.1 DE MONDIALE ECONOMISCHE CONTEXT.....	30
III.2.2 DE BELGISCHE ECONOMISCHE CONTEXT	31
III.3 OPERATIONELE OPDRACHTEN VAN HET INSTITUUT	31
III.3.1 OP NATIONAAL VLAK.....	31
Kwaliteitscontrole	31
Kostenmodel	32
Controle	32
III.3.2 OP INTERNATIONAAL VLAK	32
Europees Comité voor postregulering (CERP).....	32
CEN TC 331 Postal Services	33
De Wereldpostvereniging (UPU).....	33
IV. HET BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN EN TELECOMMUNICATIE	34
IV.1 ORGANISATIE	34
IV.2 PERSONEEL	35
IV.3 LOGISTIEKE EN FINANCIËLE ONDERSTEUNING	35
IV.4 BEGROTING	36
IV.4.1 HET BIPT - REGULATOR VOOR POSTDIENSTEN EN TELECOMMUNICATIE.....	36
IV.4.2 DE OMBUDSDIENST VOOR TELECOMMUNICATIE	36
BIJLAGE 1 : REFERENTIES VAN DE REGLEMENTAIRE TEKSTEN DIE DOOR HET BIPT WERDEN VOORBEREID EN IN 2001 ZIJN GEPUBLICEERD	37
BIJLAGE 2 : LIJST VAN DE GEBRUIKTE AFKORTINGEN	39

Voorwoord

Eens te meer heeft het jaar 2001 heel wat uitdagingen met zich meegebracht op het vlak van de regulering van de post- en telecommunicatiediensten in België.

In een economisch moeilijke context, getekend door belangrijke herstructurerings bij bepaalde telecommunicatieoperatoren of leveranciers van apparatuur, eist de regulering van de sector een sterke regulator, die in staat is om maatregelen uit te voeren die de ontwikkeling stimuleren van een gezonde concurrentiële markt. Belangrijke beslissingen over bijvoorbeeld de ontbundeling van het aansluitnet, de referentieaanbiedingen voor de toegang tot een binair debiet of het gedeeld gebruik van de infrastructuur werden aldus genomen en zijn in elk geval uitgelopen op een belangrijke verhoging van het aanbod voor breedbandinternettoegang, waardoor België op dat vlak op de eerste plaats in Europa prijkt.

Zowel in de post- als in de telecommunicatiesector zullen de inspanningen die in de loop van het Belgische voorzitterschap werden geleverd – tijdens het tweede semester van het jaar 2001 – leiden tot een significante versterking van de concurrentiepositie.

Zo heeft België na een jaar van blokkering op 15 oktober 2001, op mijn initiatief, een compromis kunnen sluiten over het tijdschema inzake de openstelling van de postsector voor concurrentie tegen 2003, 2006 en 2009.

In december 2001, na een maand van contacten met het Europees Parlement, de Commissie en de Raad, is België er eveneens op mijn voorstel in geslaagd een globaal compromis tot stand te brengen dat aanvaardbaar is voor de drie instellingen. Dat compromis betreft de richtlijnen voor een nieuw reglementair kader

voor de telecommunicatie : een kaderrichtlijn, een machtigingsrichtlijn, een toegangsrichtlijn en een universeledienstrichtlijn, alsook een beschikking inzake het radiospectrum. De laatste richtlijn van het «pakket» inzake gegevensbescherming liep vertraging op bij de eerste lezing in het Europees Parlement en heeft enkel het voorwerp kunnen uitmaken van een gemeenschappelijk standpunt in eerste lezing onder Belgisch voorzitterschap.

Dat nieuwe reglementair kader versoepelt aanzienlijk de regels die toepasbaar zijn op de telecommunicatiesector. De initiatiefname door de privé-sector en het dynamisme van de markten zullen er voordeel uithalen, maar, meer bepaald in de sector van de universeledienstverlening, blijft de toegang tot een kwaliteitsvolle dienstverlening tegen toegankelijke prijzen voor iedereen gewaarborgd.

De vertaling en toepassing van dit nieuwe reglementair kader zullen het BIPT nieuwe taken opleggen, met name inzake marktanalyse en toepassing van concurrentieregels.

In de loop van het jaar 2001 werd diepgaand denkwerk verricht om de toekomstige rol van het BIPT preciezer te definiëren in het kader van de hervorming van de overheidsadministraties, die de oprichting betekent van een «Programmatorische Overheidsdienst voor Telecommunicatie» in het kader van de Federale Overheidsdienst «Economie, KMO, Middenstand en Energie» en de toespitsing van de activiteiten van het BIPT op marktcontrole en -regulering. Bepaalde wetteksten zijn intussen reeds verschenen, maar de concrete uitvoering van de hervorming zal in de loop van 2002 plaatsvinden, waarbij eens te meer een beroep gedaan wordt op de flexibiliteit van het personeel van het Instituut.

Rik DAEMS
minister van Telecommunicatie

Inleiding

1. De telecommunicatiesector in 2001

In een algemeen zwakker economisch klimaat is er een zekere vertraging ontstaan in de groei van vele ICT-ondernemingen. Dit heeft onder meer te maken met de schuldratio van een aantal telecomoperatoren, veroorzaakt door de hoge veilingkosten voor de derde generatie mobiele telefonie, of door de grote investeringen die zij hebben gemaakt (die niet steeds de verwachte return on investment hebben gegeven), of door omvangrijke acquisities die door sommigen werden gedaan, of door de overcapaciteit die in sommige segmenten van de markt ontstaan is. Daaraan moet men het feit koppelen dat door de concurrentie de marges van vele producten en diensten zijn gedaald en dat de groei vanzelfsprekend ook niet eindeloos is.

De technologische ontwikkelingen leiden van hun kant tot een steeds toenemende complexiteit in het beheersen van sommige processen. Men kan daarbij denken aan de ontbinding van de lokale toegang of aan de onzekerheid op het vlak van de umts-toekomst.

De opdrachten van de toezichthouder (het BIPT) blijven dus essentieel voor een gezonde marktontwikkeling en de bescherming van de gebruikersbelangen.

Deze algemene context mag niet tot de conclusie leiden dat er in de telecommunicatiesector in België geen bijzonder positieve resultaten zijn gerealiseerd. Een aantal nieuwkomers hebben zich in het jaar 2001 stevig kunnen verankeren op de Belgische markt, en aan de gebruikers nieuwe diensten en goedkopere tarieven kunnen aanbieden. Naast de spectaculaire groei van de mobiele communicatie, springt ook de zeer snelle groei van breedbandinternet het meest in het oog. Op het ogenblik dat dit jaarverslag wordt gepubliceerd, bedraagt de gsm-penetratie in België 76% van de bevolking, terwijl er meer dan 600.000 aansluitingen voor breedbandinternettoegang zijn (adsl en kabel). Daarmee behoort België uitgesproken tot de koplopers, wereldwijd.

Wat de toezichthouder betreft, worden de belangrijkste elementen in dit jaarverslag verder uitgediept. Er kan verwezen worden naar de toekenning van de drie vergunningen voor de derde generatie mobilofonie, de realisatie van de ontbundelde toegang tot het lokale net van Belgacom, en de uitwerking van het kader voor de bitstream access, zodanig dat ook voor breedband de consument profijt zou kunnen trekken van de concurrentie. Andere belangrijke dossiers waar het BIPT een zeer actieve rol in heeft gespeeld waren de voorbereiding van de mobiele-nummeroverdraagbaarheid en het toezicht op de naleving van de stralingsnormen.

De belangrijkste bijdrage die werd verleend aan de minister op beleidsvoorbereidend vlak betreft ten eerste de omzetting van de nieuwe Europese richtlijnen, die onder het Belgische voorzitterschap werden afgerond, waardoor reeds in 2001 geanticipeerd werd op de voorbereiding van een aangepaste Belgische wetgeving. Ten tweede werd tevens, vanzelfsprekend in nauwe samenwerking met de voogdijminister, het wetsvoorbereidende werk aangevat voor de hervorming van het juridisch statuut van het BIPT.

Daarbij mag echter niet uit het oog worden verloren dat de eerder courante activiteiten van het BIPT, in de hierboven geschetste context van grotere economisch-financiële druk op de sector, werden voortgezet. Conflicten tussen operatoren, opvolging van de nummeringsproblematiek, dienstverlening bij het ontwikkelen van nieuwe producten en bij frequentietoewijzingen, zeker gezien in hun internationale context, vroegen bijzonder veel aandacht. De diverse controles die het Instituut moest uitvoeren betroffen vaak belangrijke en delicate dossiers.

2. De postsector in 2001

Ook de postsector is in volle dynamiek. De vooruitgang die onder het Belgische voorzitterschap gerealiseerd werd ter voorbereiding van een nieuwe Europese regelgeving is opmerke-

lijk. Ondertussen zijn de ondernemingen volop bezig zich, nationaal en internationaal, te positioneren ter voorbereiding van de geleidelijk in te voeren liberalisering van de sector. Dit heeft zijn weerslag op de opdrachten van de post-directie van het Instituut : potentiële problemen in verband met het respecteren van de gereserveerde dienst van de Post, of in verband met ongeoorloofde kruissubsidiëring, controle op de uitvoering van de universele en de publieke dienst vragen steeds meer aandacht. Een belangrijke stap die gezet werd door het BIPT als toezichthouder betreft vanzelfsprekend het ontwikkelen van een kostenmodel voor de Post als universeledienstverlener, teneinde de juridisch-financiële controles te kunnen uitvoeren die voorgeschreven zijn door de wet.

Net zoals in de telecomsector moet het Instituut een groot deel van zijn activiteiten situeren in internationaal verband : de opvolging van de dossiers, zowel op reglementair vlak als in hun feitelijke ontwikkelingen, noopt tot een intense samenwerking in de schoot van de Europese Unie, het CERP (waar België trouwens het voorzitterschap van heeft) en de UPU.

3. Besluit

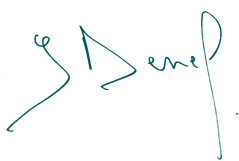
Zoals de voorgaande jaren heeft het Instituut gestaag zijn werkmethodes en procedures aangepast aan de ontwikkelingen in beide sectoren. Een belangrijke hulp hierbij was de interne audit die de directie heeft laten uitvoeren, waarbij belangrijke voorstellen werden geformuleerd om de kwaliteit van de dienstverlening te optimaliseren. Veel van die voorstellen werden ondertussen reeds ingevoerd. Ze hebben onder meer geleid tot een meer planmatige aanpak van de werkzaamheden, waarbij het accent vooral lag op tijdige informatieverstrekking aan de betrokkenen in de sector en op permanente consultatie van de sector en op een betere interne doorstroming van de informatie. Een van de sterke punten van het BIPT, met name de multidisciplinaire samenwerking op technisch, juridisch en economisch vlak werd nog verbeterd. De hoop is natuurlijk dat zowel de gebruikers als de ondernemingen hiervan de vruchten kunnen plukken.

Freddy Baert
administrateur

Jean-Luc Dutordoit
administrateur

Georges Deneff
directeur-generaal

Eric Van Heesvelde
administrateur-generaal

II. Telecommunicatie

II.1 Het regelgevingskader

II.1.1 Op internationaal niveau

De Europese Unie

In de loop van 2001 heeft de Europese Unie zich toegelegd op de onderhandelingen over het nieuwe regelgevingspakket inzake telecommunicatie.

Het Zweedse voorzitterschap dat in de eerste helft van 2001 viel, heeft kunnen voortbouwen op de inspanningen van het Franse voorzitterschap dat eraan voorafging en is tijdens de Raad van Telecommunicatieministers op 27 juni 2001 kunnen overgaan tot de aanneming van een gemeenschappelijk standpunt in eerste lezing over vier richtlijnen en een beschikking. Die teksten waren:

- voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten;
- voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake toegang tot en interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten;
- voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de machtiging voor elektronische communicatienetwerken en -diensten;
- voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot de elektronische communicatienetwerken en -diensten;
- voorstel voor een beschikking van het Europees Parlement en de Raad inzake een regelgevingskader voor het radiospectrumbeleid in de Europese Gemeenschap.

Het gemeenschappelijk standpunt over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie kon niet terzelf-

der tijd worden aangenomen wegens vertraging die het Europees Parlement tijdens de eerste lezing had opgelopen.

Dankzij die gemeenschappelijke standpunten in eerste lezing kon het daaropvolgende Belgische voorzitterschap (1 juli-31 december 2001) zijn inspanningen concentreren op de onderhandelingen met het Europees Parlement om in tweede lezing tot een akkoord te komen en op die manier de bemiddelingsprocedure te vermijden, die voornamelijk tot gevolg zou hebben gehad dat de algemene aanneming van de teksten vertraging zou hebben opgelopen en niet tegemoet zou zijn gekomen aan het verzoek van de staats- en regeringsleiders, die herhaaldelijk erop hadden aangedrongen om het nieuwe regelgevingspakket inzake telecommunicatie tegen eind 2001 aan te nemen.

Na zeer talrijke werksittingen met de vertegenwoordigers van de verschillende instellingen kon het voorzitterschap aan het Parlement een algemeen aanbod voorstellen dat beantwoordde aan de amendementen die het Parlement in tweede lezing had aangebracht. Dat aanbod van 6 december is op 12 december 2001 in zijn geheel goedgekeurd door de plenaire vergadering van het Parlement en vormde zo de bekroning van de intense werkzaamheden die zes maanden hadden geduurd.

De richtlijnen die waarschijnlijk in februari 2002 zullen worden gepubliceerd, zullen door de lidstaten moeten worden omgezet om in mei 2003 in werking te kunnen treden.

Behalve over het regelgevingspakket is de Raad Telecommunicatie op 6 december 2001 ook tot een gemeenschappelijk standpunt in eerste lezing kunnen komen over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie. Dezelfde Raad heeft bovendien een resolutie aangenomen over de veiligheid van de netwerken die op termijn zou

kunnen uitmonden in een versterkte samenwerking op Europees niveau op het stuk van systemen voor computerviruswaarschuwingen, de CERT's (Computer Emergency Response Teams).

De Wereldhandelsorganisatie (WTO)

In de Wereldhandelsorganisatie hebben de nieuwe onderhandelingen over de diensten slechts van verre betrekking op de telecommunicatiesector. De houding van de Europese Unie daaromtrent bestaat erin aan haar handelspartners te vragen om een toegang tot hun markt te verlenen die gelijkwaardig is aan die welke door Europa wordt geboden.

De Internationale Telecommunicatie Unie (ITU)

Het BIPT stelt vast dat internationale samenwerking steeds belangrijker wordt. Daarbij ziet het BIPT er scherp op toe dat de Belgische belangen die op de diverse internationale fora aan bod komen terdege behartigd worden.

Het BIPT nam als waarnemer deel aan de Beheerraad van de ITU. Daar werden onder andere de activiteiten gevolgd van de speciale werkgroep van de Beheerraad die tot taak had de structuren en de opdrachten van de ITU door te lichten en hervormingen voor te stellen. De zogenaamde Reform Group publiceerde in de loop van 2001 zijn eindrapport voor de Conferentie van Gevolmachtigden in 2002. Dit rapport wil vooral een grote betrokkenheid van de privé-sector bij de ITU, alsook efficiëntere structuren en procedures voor de ITU.

Het BIPT nam ook deel aan het World Telecommunication Policy Forum (WTPF) van 7 tot 9 maart 2001 in Genève met als thema VoIP. De internationale discussie werd gekenmerkt door tegenstellingen tussen de USA, de ontwikkelingslanden en Europa met betrekking tot de reglementering van het internet.

Ter voorbereiding organiseerde het BIPT een coördinatievergadering met de Belgische ITU-leden uit de privé-sector.

Europese Conferentie van de Administraties van Post en Telecommunicatie (CEPT)

Op 20 en 21 september 2001 vond te Bergen een plenaire vergadering plaats van de CEPT. Deze vergadering nam een aantal belangrijke beleidsbeslissingen die de hervorming van de CEPT afrondden :

- de structuur van de CEPT werd gewijzigd. Het hoogste orgaan is nu de Assembly die tweemaal per jaar alle Europese telecomadministraties samenbrengt. Er werd één com-

municatiecomité gecreëerd, het ECC, door samensmelting van het huidige Europees Comité voor Telecommunicatie (ECTRA) en het Europees Comité voor Radiocommunicatie (ERC);

- het Europees Bureau voor Radiocommunicatie (ERO) en het Europees Bureau voor Telecommunicatie (ETO) werden samengesmolten tot het Europees Communicatie Bureau (ECO), het permanent bureau van de CEPT;
- het voorzitterschap werd volledig geheweerd en de duur ervan werd teruggebracht tot 1 jaar;
- de Assembly stelde een beleidsagenda vast waarin de richting en de strategie van de CEPT zijn uitgestippeld. De voornaamste punten zijn onder andere de voorbereiding van de Conferentie van Gevolmachtigden van de ITU in 2002, de herziening van het frequentieplan van Stockholm en de UN-top van de informatiemaatschappij in 2003.

ICP Portugal werd verkozen tot volgende voorzitter om in september 2002 het Verenigd Koninkrijk op te volgen.

De Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling (OESO)

Het BIPT nam van 22 tot 23 februari 2001 en van 11 tot 12 oktober 2001 deel aan respectievelijk de 39ste en de 40ste zitting van het Comité voor Informatie-, Computer- en Communicatiebeleid (ICCP) van de OESO te Parijs. De belangrijkste activiteiten in 2001 hadden betrekking op de follow-up van de activiteiten in verband met elektronische handel en de OESO-studie in verband met de groei. De liberalisatie van de telecomsector heeft de prijzen naar omlaag gedruwd. Lagere prijzen hebben op hun beurt geleid tot een hogere internetpenetratie. De investeringen zijn sterk, maar in ongelijke mate gestegen in de USA, in Europa en in Azië (in de USA, Canada, N-Europa was de groei inzake ICT het hoogst). Op het stuk van de hardware is de internetpenetratie zeer ongelijk in de OESO-landen. Het BIPT pleitte voor een gedetailleerd en coherent regelgevend kader en een onafhankelijke regulator als een belangrijk gegeven voor een duurzame groei.

Het BIPT nam eveneens deel aan de diverse werkgroepen van het ICCP waaronder de TISP, de werkgroep voor telecommunicatiebeleid.

Independent Regulators Group (IRG)

De samenwerking van de 19 Europese Nationale Regelgevende Instanties van de IRG (1)

(1) de EU-leden en de EFTA-leden.

heeft een groeiend succes. De IRG concentreert zich vooral op praktische dagelijkse problemen die zich voordoen bij de regulering van de telecommunicatiesector. Een goed voorbeeld zijn de "Principles of Implementation and Best Practice", de zogenaamde PIB's. Er werden PIB's vastgesteld voor "Local Loop Unbundling" (ULL) en de boekhoudkundige principes voor "Long Run Incremental Costs" (LRIC). De PIB's ULL werden nagenoeg in hun geheel vertaald naar het beleid van het BIPT bij de invoering van ULL.

In 2001 vonden drie plenaire vergaderingen plaats met de hoofden van de diverse regulatoren. Een eerste vergadering vond plaats op 19 februari te Brussel-Nationaal, de tweede op 25 mei te Kildare, beide onder het voorzitterschap van de Ierse regulator ODTR, en de derde ten slotte op 19 oktober te Berlijn onder het voorzitterschap van de Duitse regulator RegTP.

De IRG nam een gemeenschappelijk standpunt in met betrekking tot de herziening van het Europese reglementaire kader, de zogenaamde Review 99 die in 2001 onder het Belgische voorzitterschap van de EU zijn besluit kreeg.

Het BIPT nam intensief, maar ook selectief, deel aan de 12 werkgroepen van de IRG om specifieke problemen te bespreken zoals interconnectie, de ULL-problematiek, het uitwisselen van vertrouwelijke informatie, boekhoudkundige regels, marktanalyse, de analyse van organisaties met een aanmerkelijke positie op de telecommunicatiemarkt en mobiele toegang.

II.1.2 Op Belgisch niveau

Ontbundeling van het aansluitnetwerk en toegang tot binair debiet

DE WETTELIJKE VERPLICHTINGEN INZAKE ONTBUNDELING VAN HET AANSLUITNET EN TOEGANG TOT BINAIR DEBIET

Op basis van de Europese Verordening 2887/2000 van 18 december 2000 (2) inzake ontbundelde toegang tot het aansluitnetwerk en op basis van het koninklijk besluit van 12 december 2000 (3) dat het koninklijk besluit van 22 juni 1998 inzake de aanleg en exploitatie van openbare telecommunicatienetwerken wijzigt, werd Belgacom wettelijk verplicht om voor 1 januari 2001 een referentieaanbod te publiceren inzake ontbundelde toegang tot het aansluitnet, alsook een referentieaanbod inzake toegang tot binair debiet.

Het BIPT heeft de verplichting om inzake deze referentieaanbiedingen een advies te publiceren. Dat advies is bindend (4) voor Belgacom,

dat zijn referentieaanbod overeenkomstig dat advies dient aan te passen. Deze wettelijke bepalingen voorzien ook expliciet in de mogelijkheid voor het BIPT om aanvullende adviezen te publiceren.

BRUO 2001 EN DE IMPLEMENTATIE VAN ONTBUNDELDE TOEGANG TOT HET AANSLUITNET

Belgacom publiceerde zijn referentieaanbod voor ontbundelde toegang tot het aansluitnet (BRUO 2001) op 31 december 2000. Het advies van het BIPT over dit referentieaanbod (5) werd door de minister ondertekend op 28 februari 2001. Overeenkomstig de wettelijke bepalingen terzake heeft dit advies een bindende kracht voor Belgacom, dat verplicht is om het referentieaanbod overeenkomstig het advies aan te passen.

Door de complexiteit van de betreffende materie, maar ook door de onvolledigheid van de informatie die Belgacom aan het BIPT moet leveren, ontbraken in het advies van 28 februari 2001 een aantal toepasselijke tarieven. Daarom werd op 13 maart 2001 een aanvullend advies inzake de tarieven voor raw copper gepubliceerd, en op 27 april 2001 een aanvullend advies inzake de tarieven voor gedeeld gebruik. Op 31 mei 2001 werd een advies gepubliceerd inzake de tarieven voor blokken, tie cables en splitters.

Ondertussen werd de implementatie door het BIPT begeleid door de oprichting van twee werkgroepen waartoe alle betrokken en geïnteresseerde marktpartijen, inclusief Belgacom uitgenodigd zijn, meer bepaald een werkgroep voor spectrummanagement alsook een werkgroep die tijdens zogenaamde coördinatievergaderingen (6) praktische problemen bespreekt die te maken hebben met de implementatie van ontbundeling en hiervoor oplossingen uitwerkt. Die oplossingen kunnen als basis dienen voor aanvullende adviezen.

Tijdens die laatste vergaderingen werd al snel duidelijk dat collocatie het belangrijkste obstakel vormde voor een vlotte ontbundeling :

(2) Pb 30 december 2000, 336/4 - 336/8.

(3) B.S. 29 december 2000 (2de Ed.) pp. 43241 e.v.

(4) Art. 108bis van de wet van 21 maart 1991; artt. 6sexies, § 1, en 6nonies, §§ 2 en 3 van het KB van 22 juni 1998.

(5) Alle adviezen van het BIPT inzake BRUO en BROBA zijn integraal terug te vinden op de BIPT-website.

(6) De verslagen van de coördinatievergaderingen zijn integraal terug te vinden op de BIPT-website.

afgezien van de complexiteit eigen aan collocatie bleek immers dat de kostprijs van de collocatieruimtes die door Belgacom werden voorzien in haar lokale centrales bijzonder hoog was en de oplevering zeer lang op zich liet wachten, in die mate zelfs dat deze de ontwikkeling van de ontbundeling van het aansluitnet dreigde te verstoren. De alternatieve operatoren liepen immers het risico in een situatie terecht te komen waarbij de uitbouw van hun netwerk aanzienlijke vertraging zou oplopen en hun concurrentiepositie tegenover Belgacom zou worden verzwakt.

Om die reden publiceerde het BIPT op 27 juli 2001 een aanvulling op het advies van 28 februari 2001 inzake co-mingling, d.w.z. de mogelijkheid voor operatoren (OLO's) om in het kader van collocatie hun racks in dezelfde ruimte te plaatsen als die waar de apparatuur van Belgacom staat opgesteld, of in een andere aanvaardbare ruimte in de lokale centrale, maar in ieder geval zonder dat een aparte ruimte wordt gecreëerd in functie van collocatie. Co-mingling is derhalve een pragmatische oplossing om het proces van collocatie en ontbundeling te versnellen, in die zin dat alternatieve operatoren op korte tijd en tegen een relatief geringe kostprijs collocatie kunnen verkrijgen en kunnen overgaan tot daadwerkelijke ontbundeling teneinde hun diensten aan de eindgebruiker te kunnen aanbieden.

Een aantal alternatieve operatoren hadden in het kader van BRUO reeds collocaties in aparte collocatieruimtes besteld en betaald voordat de mogelijkheid tot co-mingling ontstond. Teneinde discriminatie te vermijden werd een regeling uitgewerkt die inhoudt dat andere alternatieve operatoren die in dezelfde site fysieke collocatie verkrijgen in het kader van BRUO, delen in de door de al aanwezige alternatieve operatoren gemaakte kosten. Een dergelijke regeling was billijk en nodig om scheef-trekkingen op de markt te vermijden.

Op 2 oktober 2001 ondertekende de minister een aanvullend advies dat Belgacom de verplichting oplegde om zogenaamde backhaul-capaciteit ter beschikking te stellen van operatoren die collocatie (in welke vorm dan ook) verkregen hebben. De bedoeling van backhaul is een transmissiecapaciteit te verstrekken tussen een gecollocaliseerde rack van de alternatieve operator en een door deze laatste bepaalde locatie. Backhaul wordt door Belgacom verstrekt tegen tarieven die door het BIPT zijn vastgelegd op een kostengeoriënteerde basis.

BROBA 2001 EN DE IMPLEMENTATIE VAN TOEGANG TOT BINAIR DEBIET

Artikel 1, 8°, van bovenvermeld besluit definieert toegang tot binair debiet als volgt :

“8° Toegang tot binair debiet : een vorm van bijzondere toegang die bestaat uit het verlenen van toegang tot een bitsnelheid als transmissiecapaciteit naar een eindgebruiker waarbij de toegangsleverancier de technische specificaties van de interface bij de eindgebruiker vastlegt, alsook de apparatuur die bij de toegangsleverancier geïnstalleerd is en direct verbonden is aan het koperpaar;”

Belgacom bezorgde een eerste versie van haar referentieaanbod inzake toegang tot binair debiet (BROBA) aan het Instituut op 16 januari 2001. Het Instituut oordeelde in zijn advies van 28 februari 2001 dat die versie absoluut ontoereikend was daar het een vorm inhield van virtuele collocatie in plaats van toegang tot binair debiet.

Op 6 april 2001 bezorgde Belgacom een tweede versie van het referentieaanbod aan het Instituut. Dit referentieaanbod was evenwel beperkt tot het LEX-niveau (local exchange) en derhalve voor het Instituut onaanvaardbaar. Toegang tot binair debiet is immers niet beperkt tot het lokale niveau.

Na een ingebrekestelling vanwege het Instituut bezorgde Belgacom op 3 juli 2001 een nieuwe versie van haar referentieaanbod inzake bitstream access aan het BIPT.

Dat document vertoonde nog vele tekortkomingen maar maakte in tegenstelling tot het vorige wel toegang tot binair debiet mogelijk. Het referentieaanbod maakt het onderwerp uit van een uitgebreid aanvullend advies van 31 augustus 2001.

Op 2 oktober 2001 ondertekende de minister eveneens een bindend aanvullend advies dat het gebruik van backhaul-tarieven in het kader van toegang tot binair debiet verplichtte inzake « leased capacity » (BROBA I) en « Access lines » (BROBA II) en dit teneinde coherent te zijn met het kostengeoriënteerde aspect.

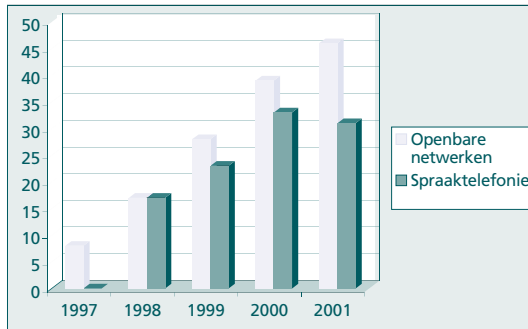
II.2 De telecommunicatiemarkt

II.2.1 De openstelling van de markt

De markt voor vaste netwerken en diensten

Eind 2001 hadden 46 operatoren een vergunning voor openbare netwerken en 31 operatoren beschikten over een vergunning voor

spraaktelefonie. Hiervan hadden 23 operatoren zowel een vergunning voor openbare netwerken als voor spraaktelefonie.

België telt bovendien 32 niet-openbare netwerken, 18 leveranciers van huurlijnen en talrijke andere leveranciers of doorverkopers van telecommunicatiediensten.

De markt voor radionetwerken en -diensten

MOBIELE TELEFONIE

Het jaar 2001 werd gekenmerkt door een nieuwe forse groei van de Belgische markt voor mobiele telefonie op basis van de gsm-norm : het totale aantal gebruikers van de drie Belgische operatoren samen (Proximus, Mobistar, KPN Orange) is op een jaar tijd met ongeveer 40% toegenomen en kwam zo op ongeveer 7,7 miljoen klanten (met inbegrip van de " inactieve " klanten), d.i. een penetratiegraad van ongeveer 75% van de Belgische bevolking op het einde van het jaar 2001.

Op regulerend gebied werd het jaar 2001 voornamelijk gekenmerkt door de volgende twee onderwerpen :

- de voorwaarden inzake interconnectie met het gsm-netwerk van Belgacom Mobile ;
- de installatie van de antennesites die nodig zijn voor de mobiele netwerken.

Interconnectie met het gsm-netwerk van Belgacom Mobile

Na de SMP-aanduiding van de onderneming Belgacom Mobile op de nationale interconnectiemarkt in oktober 2000 heeft Bureau van Dijk in de loop van 2001 op verzoek van het Instituut een audit verricht van de kosten van die operator, met het doel aan die operator kostengebaseerde interconnectielasten op te leggen.

Twee adviezen van het Instituut, van 2 februari 2001 en van 25 juli 2001, hebben bijgevolg aan Belgacom Mobile een dubbele verlaging van haar interconnectielasten in de piekuren

(« peak ») opgelegd, wat overeenkomt met een algemene vermindering van meer dan 20 % van het gemiddelde niveau van de terminatingkosten van die operator. Een derde advies van het Instituut van 17 december 2001 heeft een « price cap »-mechanisme vastgesteld dat tot in 2004 elk jaar zal worden toegepast om een geleidelijke verlaging voort te zetten van het niveau van de interconnectielasten van Belgacom Mobile.

Installatie van de antennesites

Wat de installatie betreft van de talrijke antennesites die nodig zijn voor de radiocommunicatienetwerken, vooral voor de drie netwerken die de algemeen beschikbare mobiele telefoon-dienst aanbieden, hebben voornamelijk twee activiteiten het afgelopen jaar gekenmerkt :

- de toepassing van de nieuwe wettelijke bepalingen inzake gedeeld gebruik van de sites in het kader van het nieuwe artikel 92quinquies van de wet van 21 maart 1991 dat toegevoegd is door de programmawet van 2 januari 2001;
- de naleving van de normen inzake blootstelling van het publiek aan elektromagnetische velden in het kader van het koninklijk besluit van 29 april 2001 dat uitgewerkt is door het ministerie van Volksgezondheid.

Gedeeld gebruik van de antennesites

Met betrekking tot het nieuwe artikel 92quinquies van de wet betreffende het gedeelde gebruik van antennesites, zijn de volgende acties ondernomen.

- Er is een procedure ingesteld voor de consultatie van de 49 operatoren van openbare telecommunicatienetwerken of mobiele-communicatiediensten die in principe door de wet bedoeld zijn, om de consultatieprocedure te verlichten die voorafgaat aan de indiening van de aanvragen voor een bouwvergunning en waarvan sprake in artikel 92quinquies, § 5, van de wet : uiteindelijk hebben slechts acht operatoren hun interesse betoond om te worden geraadpleegd en dat resultaat is via een mededeling van het Instituut van 9 juli 2001 bekendgemaakt.
- In nauwe samenwerking met de drie gsm-operatoren die zich verenigd hebben in het GOF (GSM Operator's Forum), zijn alle maatregelen getroffen om de gemeenschappelijke databank van de antennesites tot stand te brengen, waarin voorzien is bij artikel 92quinquies, § 6, van de wet van 21 maart 1991, alsook om de vzw op te richten die dat nieuwe systeem zal beheren. De operationele ingebruikstelling is gepland voor begin 2002.

Normen inzake blootstelling van het publiek aan elektromagnetische velden

In het kader van het koninklijk besluit van 29 april 2001 houdende de normering van zendmasten voor elektromagnetische golven tussen 10 MHz en 10 GHz heeft het Instituut deelgenomen aan een aantal vergaderingen op het kabinet van de minister van Volksgezondheid om te proberen de honderden aanvragen voor een bouwvergunning vanwege de gsm-operatoren te deblokken door op dat delicate gebied de samenwerking te verbeteren tussen de federale entiteiten (ministers van Volksgezondheid en van Telecommunicatie, BIPT) en de gewestelijke instanties die bevoegd zijn op het stuk van de vergunningen voor de installatie van antennestations die elektromagnetische straling afgeven.

Daarbij zijn ook met de drie betrokken operatoren verschillende vergaderingen belegd om de procedure vast te leggen voor de aanvraag bij en de afgifte door het Instituut van de attesten inzake conformiteit met de norm van het ministerie van Volksgezondheid waarvan sprake in het koninklijk besluit van 21 december 2001 dat het voormelde koninklijk besluit van 29 april 2001 gewijzigd heeft. Er is in het bijzonder een methode vastgelegd voor de meting van elektromagnetische velden op het terrein (in overleg met de diensten van de NCS).

MOBIELE-COMMUNICATIESYSTEMEN VAN DE DERDE GENERATIE

Begin 2001 heeft het Instituut de minister van Telecommunicatie bijgestaan in de procedure voor de toekenning van de vergunningen voor mobiele-communicatiesystemen van de derde generatie, dikwijls umts (Universal Mobile Telecommunications Systems) genoemd. Die nieuwe technologie die in de buurt van 2000 MHz zal werken met verfijnde technieken inzake spectrumspreiding, is erop gericht in een mobiele omgeving multimediasystemen aan te bieden (internettoegang bijvoorbeeld).

Die vergunningen zijn in maart 2001 verleend via een veilingssysteem in het kader van het koninklijk besluit van 18 januari 2001 tot vaststelling van het bestek en van de procedure tot toekenning van vergunningen voor de mobiele-telecommunicatiesystemen van de derde generatie. Drie vergunningen zijn toegekend aan de ondernemingen Belgacom Mobile (vergunning A), Mobistar (vergunning D) en KPN Mobile 3G Belgium (vergunning B), die de staat respectievelijk 150,2 / 150 / 150 miljoen euro hebben betaald.

MOBIELE SATELLIETDIENSTEN

De nieuwe, voor het grote publiek toegankelijke en op satellietverbindingen gebaseerde mobiele-communicatiesystemen - die diensten aanbieden als spraaktelefonie, semafoon en in beperkte mate, dataoverdracht - worden in België sinds 1998 gecommercialiseerd.

Hoewel die systemen een zekere commerciële ontwikkeling kennen voor meer gespecialiseerde toepassingen, zoals vlootopvolging en beveiliging, heeft het grote publiek niet ingepikt op de hype die de sector heeft gecreëerd rond de komst van die systemen.

Télécommunications par Satellites Mobiles (TE.SA.M.), dat de diensten van het GLOBAL-STAR-satellietsysteem commercialiseert, en European Datacomm, dat voor de Benelux alleenverdelers is van de diensten van het ORBCOMM-satellietsysteem, kregen reeds in 2000 een vergunning op grond van het koninklijk besluit van 7 mei 1999 betreffende het bestek van toepassing op de exploitatie van mobiele persoonlijke satellietcommunicatiediensten.

IRIDIUM Italia S.p.A. staakte in 2001 zijn activiteiten zonder ooit de dienst echt gelanceerd te hebben in België. IRIDIUM LLC dat de satellietconstellatie overnam, heeft te kennen gegeven via het ruimtesegment commercieel diensten te willen aanbieden en heeft reeds de eerste contacten gelegd met de administratie in de aanloop tot het indienen van een formele vergunningsaanvraag.

Het Belgische SpaceChecker n.v. dat zich op de markt van de opvolging van vloten en materiaal richt, kreeg een gunstig advies van het Instituut op 14 juni 2001. Ingevolge de wettelijke bepalingen van het KB van 7 mei 1999 is SpaceChecker gemachtigd zijn diensten aan te bieden.

OPENBARE TELECOMMUNICATIEDIENSTEN DIE VASTE LOKALE RADIOVERBINDINGEN EXPLOITEREN («FIXED WIRELESS ACCESS», «WIRELESS LOCAL LOOP»)

Lokale radioverbindingen worden gezien als een efficiënte manier om snel de lokale toegang (de «lokale lus») tot de eindgebruiker te verwezenlijken. De technologieën zijn ondertussen gevestigd, en commercieel beschikbaar.

De telecommunicatiemarkt gebruikt veelal termen als «Fixed Wireless Access», «Wireless Local Loop», «Broadband Wireless Access», ...

Het aanvankelijke enthousiasme van de sector dat uit een in 1998 door het Instituut gehou-

den consultatie bleek, is tijdens het tweede en derde kwartaal van 2001 fel bekoeld. De operatoren ondervinden grote moeilijkheden om dergelijke projecten te financieren. De verklaring daarvoor kan gevonden worden in verschillende elementen : de kostprijs, de terugval van de economische groei, ...

Ingevolge de vergunningsprocedure die werd geopend door een aankondiging op 31 oktober 2000, werden op 15 februari 2001 aan vier operatoren vergunningen toegekend voor spectrum beschikbaar in de banden : 3,4 - 3,6 GHz, 10,15 - 10,65 GHz en 24,5 - 26,5 GHz.

Op verzoek van de sector werd bijkomend spectrum vrijgemaakt in de 27,5 - 29,5 GHz-band. Een tweede vergunningsprocedure werd geopend door een oproep tot kandidaten op 18 augustus 2001. De twee kandidaten die zich voor die procedure aandienenden ontvingen op 18 december 2001 een vergunning.

Op dit ogenblik beschikken aldus de volgende ondernemingen over een vergunning : Axess-One, LandTel Belgium, Iparix, Belgacom, Region Wallone – MET en MAC Telecom.

II.2.2 De goede werking van de markt

De operatoren met een sterke marktpositie

De wet van 21 maart 1991 bepaalt in artikel 105 *undecies* dat het BIPT de bevoegdheid heeft om de telecomoperatoren aan te wijzen die beschikken over een sterke positie op één van de volgende markten : de markt van de vaste publieke telefoonnetwerken en -diensten, de markt van de openbare mobiele-telefoonnetwerken en -diensten, de markt van de vaste spraaktelefonie, de markt van de huurlijnen en de nationale markt voor interconnectie.

Om een operator aan te wijzen als een operator met een sterke marktpositie voert het BIPT een marktonderzoek uit. Daar er evenwel op basis van de semestrieel verzamelde statistische cijfergegevens geen redenen zijn om aan te nemen dat de posities van de operatoren op de markt van de spraaktelefonie en op de markt van de openbare telefoonnetwerken in die mate gewijzigd zijn om de SMP-aanduiding van de historische operator ter discussie te stellen, heeft het BIPT in de loop van 2001 zijn aandacht in het bijzonder toegespitst op de nationale markt voor interconnectie en op de markt van de openbare mobiele-telefoonnetwerken en -diensten. Voor beide markten werden de resultaten geactualiseerd op basis van de in het jaar 2000 uitgewerkte methodologie

voor de SMP-aanduiding (significant market power).

De nationale interconnectiemarkt vormt overeenkomstig artikel 7.2 van de interconnectierichtlijn 97/33/EG de relevante markt voor de bepaling van de mobiele SMP-operator die onderworpen wordt aan de kostenoriëntering van zijn mobiele terminatingtarieven. Een mobiele operator met interconnectie-inkomsten die meer dan 25% bedragen van de totale nationale markt voor interconnectie wordt namelijk geacht SMP te bezitten op die markt. Aangezien enkel het marktaandeel van Belgacom Mobile NV boven de 25% uitstijgt, blijft de in 2001 gemaakte SMP-aanduiding op de nationale markt voor interconnectie van kracht in het jaar 2002.

Concreet heeft het SMP-statuut op de nationale markt voor interconnectie tot doel bij te dragen tot de bevordering van de concurrentie zodat maximale economische efficiëntie wordt bereikt ten voordele van de eindgebruikers. Aangezien te lage interconnectietarieven in een heterogene mobiele markt als België evenwel het financiële evenwicht van de twee andere mobiele concurrenten zonder SMP in gevaar kunnen brengen en de doelstellingen inzake ontwikkeling van de mededinging bijgevolg dreigen te belemmeren, heeft het Instituut in de loop van 2001 geopteerd voor een geleidelijke verlaging van de mobiele terminatingtarieven van de SMP-operator. Die prijsdaling is afgeleid van het door het BIPT geverifieerde kostenmodel dat wordt gebruikt om op basis van een aantal hypothesen (de wijze waarop de technische kosten in verband met het netwerk worden vastgesteld, de wijze waarop de kosten van commerciële aard in aanmerking worden genomen en de vergoeding van het geïnvesteerde kapitaal) een prijsmarge vast te stellen waarbinnen de interconnectielasten van de mobiele SMP-operator zich moeten situeren. Concreet neemt de prijsdaling de vorm aan van een price-capmechanisme waarvan het doel erin bestaat een totale verlaging van RPI-46% te halen die overeenstemt met het verschil tussen het tarief dat begin 2000 van kracht was en de onderste grens van de marge die voortvloeit uit het kostenmodel.

Op de markt van de openbare mobiele-telefoonnetwerken en -diensten had het marktonderzoek als resultaat dat de tweede Belgische mobiele operator, met name Mobistar, voor het jaar 2002 als SMP werd aangeduid. Aangezien het marktaandeel van Mobistar in termen van inkomsten uit het afwickelen van oproepen voor het eerste kwartaal de 25%-drempel sterk benaderde, heeft het Instituut,

krachtens artikel 105^{undecies} van de wet van 21 maart 1991, andere elementen die het relevant acht, in overweging genomen. Een van deze elementen is dat de marktanalyse een dynamisch gegeven is en dus ook rekening moet houden met de evolutie van de terminatinginkomsten in de kwartalen na het eerste trimester van 2001. Ook de controle op de aansluitmogelijkheden, wat slaat op het marktaandeel in termen van abonnees, vormde een doorslaggevende factor om Mobistar aan te duiden als SMP-operator op de markt van de openbare mobiele-telefoonnetwerken en -diensten.

Aan de SMP-operator op de markt van de openbare mobiele-telefoonnetwerken en -diensten zullen verplichtingen worden opgelegd om effectieve concurrentie tot stand te brengen op de telecommunicatiemarkt, waardoor eindgebruikers meer keuze kunnen krijgen tegen redelijke prijzen.

De niet-discriminatieverplichting van de mobiele SMP-operator zal er in ieder geval toe bijdragen dat aan iedere partij hetzelfde mobiele terminatingtarief wordt aangerekend, of het nu gaat om vaste netwerkkoperatoren die een gesprek naar het mobiele netwerk van de mobiele SMP-operator transfereren of om een vaste netwerkkoperator die tot dezelfde groep als de mobiele SMP-operator behoort en die een gesprek dat wordt opgehaald via zijn carrier selection code, eveneens laat termineren op dat netwerk van de mobiele SMP-operator.

De SMP-aanduiding op de mobiele markt biedt ook een stimulans voor het terugdringen van de relatief hoge vast-mobiele eindgebruikertarieven. De SMP-aanduiding kan er immers toe leiden dat de mobiele SMP-operator het gehanteerde mobiele terminatingtarief moet laten zakken teneinde zich intern te conformeren aan de verplichting tot niet-discriminatie zonder fundamenteel de voordelige tarieven voor gesprekken binnen het eigen netwerk te wijzigen.

Aangezien de vaste SMP-telecomoperator wegens de verplichting tot kostenoriëntatie genooddaakt is de mobiele terminatingtarieven direct door te rekenen in de retailtarieven en aldus te differentiëren tussen gesprekken naar de verschillende mobiele netwerken in België, zal een daling van de mobiele terminatingtarieven (MTR's) ook een daling van de eindgebruikertarieven voor vaste oproepen naar het mobiele net tot gevolg kunnen hebben.

Wat betreft de markt van de huurlijnen heeft het Instituut tot slot op het einde van het jaar

2001 een onderzoek gelanceerd dat meer inzicht moet bieden in de soorten huurlijnen die worden aangeboden, alsook in de geografische gebieden waar die huurlijnen worden aangeboden. Een dergelijk onderzoek komt tegemoet aan de eisen van de huurlijnenrichtlijn en meer bepaald aan artikel 2, derde lid dat als volgt luidt : « een organisatie wordt geacht over een aanmerkelijke macht op de markt te beschikken wanneer zij over 25% of meer van een bepaalde markt voor huurlijnen in een lidstaat beschikt. Een bepaalde markt voor huurlijnen wordt beoordeeld op basis van het type/de typen in een bepaald geografisch gebied aangeboden huurlijnen. Het geografisch gebied kan het gehele of een deel van het grondgebied van een lidstaat bestrijken ». Die passage schrijft derhalve voor dat bij de beoordeling van de markt voor huurlijnen gedifferentieerd moet worden op het niveau van het product alsook op geografisch gebied. Het BIPT zal waarschijnlijk de partijen met een sterke positie op de markt van de huurlijnen in de loop van 2002 aanduiden.

Interconnectie en bijzondere toegang

De wet definieert interconnectie als het verbinden van telecommunicatienetwerken die door dezelfde persoon of door verschillende personen worden gebruikt om het de gebruikers van de diensten of het net van de ene persoon mogelijk te maken te communiceren met gebruikers van de diensten of het net van dezelfde persoon of van een andere persoon, dan wel toegang te hebben tot diensten die door een andere persoon worden verleend.

Het wettelijke en regelgevende kader inzake interconnectie heeft tot doel aan nieuwkomers op de markt de mogelijkheid te bieden om hun eigen infrastructuur aan te sluiten op die van de operatoren met een sterke marktpositie (de historische operatoren in het bijzonder) en dit onder voorwaarden die de ontwikkeling van de concurrentie begunstigen (verplichting om in te gaan op redelijke verzoeken, niet-discriminatie, basering van de tarieven op de kosten). Eén van de kernopdrachten van het Instituut bestaat erin ervoor te zorgen dat dit wettelijke en regelgevende kader wel degelijk wordt nageleefd.

Het onderzoek van het referentie-interconnectieaanbod van Belgacom NV ("BRIO") vormt elk jaar één van de belangrijke punten op de agenda van het BIPT op het stuk van interconnectie. Versie 2002 van dat referentie-interconnectieaanbod werd goedgekeurd op 19 december 2001 op advies van het Instituut de dato 14 november 2001. De volgende nieuwig-

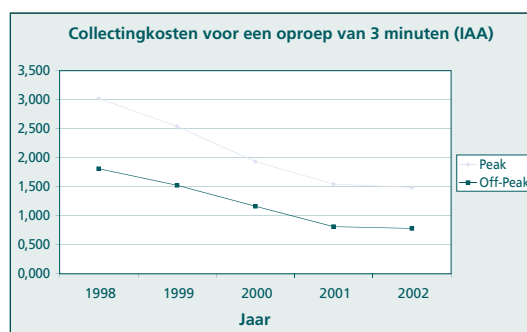
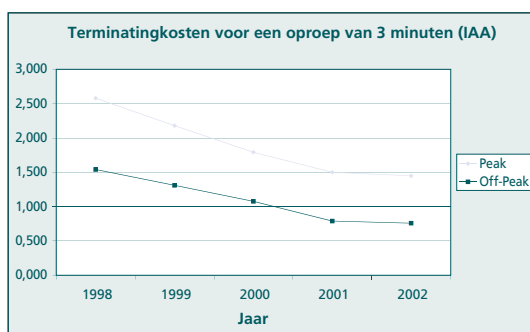
heden ten opzichte van het vorige referentie-interconnectieaanbod kunnen onder meer worden vermeld :

- de mogelijkheid om de bij Belgacom geïncorporeerde apparatuur onderling te interconnecteren;
- de integratie in BRIO van verschillende aspecten met betrekking tot Carrier Preselect (CPS), meer bepaald een specifiek Service Level Agreement;
- invoering van een collectingmodel voor de toegang tot Internet;

- de herziening van de tariefstructuur voor de toegang tot een toegangspunt;
- de herziening van de tarieven voor de activering van CPS.

Door de toepassing van het principe van kostenbasing, geïncorporeerd door middel van een aangepast kostenmodel, zullen de voornaamste interconnectietarieven (collecting en terminating) opnieuw een verlaging ondergaan. Er wordt echter een vertraging opgemerkt in de neerwaartse tendens die men de voorbije jaren kon waarnemen, wat weergegeven wordt in de onderstaande grafieken.

Evolutie van de interconnectietarieven

Naast de analyses van BRIO die ieder jaar worden uitgevoerd, is het BIPT in 2001 begonnen met de ontwikkeling van een kostenmodel van het «bottom up»-type, met name een model gebaseerd op verschillende elementen die samen een netwerk vormen. Dat model, dat in overleg met alle operatoren ontwikkeld is, moet namelijk dienen om de in België toegepaste interconnectietarieven transparanter te maken.

Het beheer van het nationale nummeringsplan

Eindgebruikers krijgen toegang tot telecommunicatiediensten via nummers. Daarom is de ontwikkeling van een efficiënt nummerplan

een belangrijke bepalende factor voor de kwaliteit en het succes van telecommunicatiediensten. Voor telecommunicatieoperatoren is de gelijke toegang tot adequate nummerreeksen, zowel op kwalitatief als op kwantitatief vlak van cruciaal belang voor de evenwichtige ontwikkeling van een competitieve markt. Het Instituut dient alle aanvragen voor nummercapaciteit van de operatoren te evalueren volgens het koninklijk besluit betreffende het beheer van het nummeringsplan van 10 december 1997. In 2001 werden door 35 verschillende entiteiten 90 dossiers ingediend. Dat heeft zich vertaald in de reservatie/toewijzing van de volgende types van nummerreeksen:

Nummerreeks	Reservaties	Toewijzingen	Annulaties
1yxx	5 nieuwe 1 verlenging	1	7
4pq x 1.000.000nrs	4 nieuwe	5	1
70-700 x 10.000nrs	4 nieuwe	1	3
77 x 10.000nrs	0	1	2
78	0	4 x 10.000 nrs 1 x 1.000 nrs	3
79	2 nieuwe	0	0
800 x 1.000nrs	1 nieuwe	0	2
90A x 1.000nrs 90A x 100 nrs	14 nieuwe 8 verlengingen	16	35
IMSI	0	0	0
ISPC	4 nieuwe 1 verlengingen	0	0
NSPC	10 nieuwe 1 verlengingen	11	10
PQYZ x 10.000nrs (geografisch)	59 nieuwe 1 verlengingen	29 2 nieuwe toewijzingen	53
ADMD	0	1	0
DNIC	1	1	1

Het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie zetelt eveneens in de raad van bestuur van DNS Belgium (registratie van domeinnamen in België).

NUMMEROVERDRAAGBAARHEID

Nummeroverdraagbaarheid staat centraal in het telecommunicatiebeleid. Hiervoor zijn er twee basisredenen. Elke wijziging van een oproepnummer brengt voor een eindgebruiker extra administratieve rompslomp en kosten met zich mee en heeft een directe belangrijke negatieve impact op potentiële klantencontacten. Verder bestaat er een toenemende bezorgdheid bij de nieuwe operatoren dat ze op een oneerlijke manier worden behandeld wanneer potentiële klanten van nummer zouden moeten veranderen. Onderzoek heeft uitgewezen dat het gebrek aan nummeroverdraagbaarheid de kansen van die nieuwkomers ernstig beperkt. Daarom werd op wetgevend vlak via de programmawet van 19 juli 2001 die verplichting eveneens uitgebreid naar de mobiele nummers. Tezelfdertijd heeft de minister het BIPT de opdracht gegeven om de nodige maatregelen te nemen teneinde die faciliteit tijdig

ter beschikking te stellen aan de eindgebruikers. Als gevolg hiervan werd onder het voorzitterschap van het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie een «Number portability task force for mobile numbers» samen met de mobiele operatoren opgericht. Belangrijke resultaten onder de vorm van technische en operationele specificaties werden gebeekt. Die werkgroep bestudeerde eveneens in detail de regelgevende en financiële aspecten inzake mobiele-nummeroverdraagbaarheid. In afwachting van de invoering van die faciliteit moeten de operatoren van openbare mobiele een systeem installeren voor de aankondiging van een gewijzigd nummer. Hiervoor werd na consultatie van de gsm-operatoren door het Instituut een ministerieel besluit opgesteld.

De in 1998 opgerichte «Number Portability Task Force for Numbers in Fixed Networks» heeft onder het voorzitterschap van het Instituut zijn activiteiten in het jaar 2001 voortgezet. Centraal thema was de optimalisering van de operationele processen gecombineerd met kostenverlagende maatregelen. Bijzondere

aandacht werd besteed aan de verhoging van de dienstkwaliteit. Daartoe heeft de minister op voorstel van het BIPT na consultatie van de sector nummeroverdraagbaarheidsakkoorden

samen met SLA's (Service Level Agreements) opgelegd. In de volgende tabel kunt u een overzicht vinden van het totale aantal telefoonlijnen met overgedragen nummers :

	PSTN/ISDN-aansluitingen	Niet-geografische nummers	Complexe installaties (PRA's, inkiezingsreeksen, PBX-reeksen, ...)
Eind 2000	42.328	442	455
Eind 2001	116.677 (176%)	676 (53%)	2.019 (343%)

Eveneens is tussen haakjes het stijgingspercentage ten opzichte van het vorige jaar vermeld.

CARRIER PRESELECT

De procedures en tarieven voor de introductie van de carrier-preselectiedienst werden grondig geëvalueerd en aangepast. Dit heeft geresulteerd in een gemiddelde prijsdaling van 28% voor het jaar 2002 ten opzichte van het jaar 2001 voor de activering van een carrier preselect op een telefoonlijn. Eveneens werden strenge kwaliteitsnormen in de vorm van een SLA tussen de operatoren opgelegd. Eind 2000 beschikten 114.735 telefoonnummers over CPS in België, eind 2001 was dit reeds aangegroeid tot 381.566. Dit is een stijging van 234% !

DIVERSEN

Het Instituut merkt op dat het aantal inbreuken vastgesteld op vlak van de regelgeving inzake nummering sterk is toegenomen ten opzichte van vorig jaar. Passende maatregelen werden genomen. Zo werd onder andere een procedure gestart tegen 6 operatoren voor de niet-naleving van de verplichting om nummeroverdraagbaarheid aan hun klanten aan te bieden. Ook is het Instituut verschillende keren

moeten tussenbeide komen in conflicten tussen operatoren. Eveneens heeft het Instituut alle beschikbare informatie over nummering die operationeel belangrijk is voor de sector – zoals de database met gereserveerde en toegewezen nummers – op zijn website (www.bipt.be) gepubliceerd. Internationaal heeft het Instituut deelgenomen aan diverse vergaderingen in het kader van de ECTRA-werkgroep Nummering, ICANN (domeinnamen) en de Internet Informal Group (werkgroep Commissie over domeinnamen).

Oplossen van geschillen tussen operatoren

Het Instituut besteedt veel aandacht aan de permanente follow-up van de markt. De operatoren hebben de mogelijkheid om aan het Instituut een rechtstreekse tussenkomst te vragen als marktregulator in geval van problemen of conflicten. Zij kunnen zich ook richten tot de Kamer voor Interconnectie, huurlijnen, bijzondere toegang, ontbundelde toegang tot het aansluitnet en gedeeld gebruik.

In de onderstaande tabel worden de belangrijkste tussenkomsten van het Instituut per thema vermeld, die op eigen initiatief of op vraag van operatoren werden uitgevoerd.

Tussenkomsten van het BIPT, op eigen initiatief of op vraag van de operatoren en/of dienstenleveranciers in de loop van het jaar 2001

Interconnectieverzoeken

Verzoek om half-links van het type VC3-VC4
Migratie van huurlijnen naar half-links
Migratie van interconnectieverbindingen

Niet-discriminatie

Raadplegen van interconnectieovereenkomsten die door organisaties met een sterke marktpositie gesloten zijn
Toegang tot ISP's bij de verstrekking van de I-Line-dienst op basis van ADSL
BudgetLine en toepassing van een toeslag voor 0800-nummers

Collocatie

Terugbetaling van installatiekosten
Nagaan van de basering op de kosten
Kosten voor interne bekabeling

Interconnectie (diversen)

«Win back»-praktijken tussen operatoren bij preselectie van een operator
Financiële relaties tussen operatoren

De openbare telecommunicatiedienst

De openbare telecommunicatiedienst omvat :

- de universele telecommunicatiedienst;
- de verplichte telecommunicatiediensten ter garantie van universele toegang;
- de opdrachten van algemeen belang op het gebied van telecommunicatie.

Het BIPT heeft aan de minister van Telecommunicatie een verslag overhandigd met betrekking tot de universele telecommunicatiedienst in het jaar 2001. Dat verslag vormt een evaluatie van de naleving van de verplichtingen die aan Belgacom zijn opgelegd als universeledienstverlener. Het BIPT controleert onder andere de parameters inzake kwaliteit van de dienst en de verplichting om op het hele grondgebied een betaalbare prijs toe te passen. Naast de theoretische controles op de kwaliteit van de dienst die zijn uitgevoerd op basis van diverse verzamelde gegevens, zijn reeksen van metingen verricht, en dit rechtstreeks in de hoofdkantoren van de operator om over vergelijkingsmateriaal te beschikken. Aan de hand daarvan kan de betrouwbaarheid worden nagegaan van de resultaten die de operator heeft aangegeven. De metingen hadden betrekking op de naleving van de verplichtingen inzake aansluitingstijd en openbare telefooncellen.

Het principe van de universele toegang garandeert dat bepaalde diensten over heel het

grondgebied geleverd worden volgens technische, commerciële en financiële voorwaarden die door de Koning zijn gedefinieerd. Deze diensten zijn de levering van huurlijnen van ONP-kwaliteit, de dienst voor gegevensschakeling, de toegang tot ISDN, de telex- en telegraafdienst.

De opdrachten van algemeen belang worden geregeld in een beheerscontract tussen de federale staat en Belgacom. Dat beheerscontract voorziet in de levering van internetaansluitingen aan scholen, bibliotheken en ziekenhuizen en regelt de medewerking van Belgacom aan de civiele bescherming en aan de Gemengde Commissie voor telecommunicatie. Naast dat beheerscontract dat met Belgacom gesloten is, biedt de wet nu ook aan de overige operatoren de mogelijkheid om mee te werken aan de opdrachten van algemeen nut.

II.2.3 Raadgevend Comité voor de telecommunicatie

Het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie neemt het secretariaat waar van het Raadgevend Comité voor de telecommunicatie, zowel op het niveau van het plenaire comité als van de verschillende werkgroepen:

- Gedragsregels van de operatoren ten opzichte van de cliënten;
- Statistieken;

- Europese regelgeving;
- Informatiemaatschappij.

Het Raadgevend Comité voor de telecommunicatie vormt een forum waarin de gesprekspartners van de sector zitting hebben : de sociale partners (vakbonden, werkgeversorganisaties en vertegenwoordigers van de gebruikers), de actoren van de sector (operatoren, fabrikanten, gebruikers) en de vertegenwoordigers van de federale, gemeenschaps- en gewestoverheden. Door zijn samenstelling vormt het Comité een observatorium dat toegespitst is op de evolutie en de tendensen van deze primordiale sector van de telecommunicatie.

De verslagen en adviezen van het Raadgevend Comité voor de telecommunicatie worden gepubliceerd via het jaarverslag van het Comité. Tevens worden in het jaarverslag van het Comité relevante statistieken met betrekking tot de evolutie van de telecommunicatiemarkt opgenomen.

II.2.4 Het E-Security Platform

Op initiatief van de minister van Telecommunicatie werd in mei 2000 een systeem van virusmeldingen op touw gezet nadat het beruchte «I Love You»-virus ook in België had toegeslagen. Dit E-Security Platform wordt door het Instituut beheerd en omvat naast het «Meldpunt» dat permanent beschikbaar is, tevens een team van 30 externe specialisten op het vlak van monitoring van de netwerken of op het vlak van analyse van virusmeldingen. Na een virusmelding kan eventueel beslist worden het publiek te waarschuwen via de website van het Instituut, via een persmededeling of via oproepen op radio en televisie. Sinds eind 2000 kan het publiek zich laten inschrijven op een mailinglijst om automatisch een melding toegestuurd te krijgen wanneer de virus-waarschuwing-pagina van de website van het Instituut is aangepast naar aanleiding van een alarm. In de

loop van 2001 trad het virusmeldpunt 44 keer op, wat aanleiding gaf tot 38 aanpassingen van de website, 4 persberichten, 6 interviews met de audiovisuele media, 2 interviews met de geschreven pers en 2 nationale alarmen via de nationale radiozenders.

Op 4 september 2001 werd tussen de Belgische regering en de regering van Singapore een Memorandum of Understanding gesloten, waardoor in het kader van de virusalarmering een nauwe samenwerking is tot stand gekomen tussen het BIPT en IDA of Infocomm Development Authority of Singapore.

BIPT

II.3 Operationele opdrachten van het Instituut

II.3.1 Netwerken en diensten : beheer van vergunningen en aangiften

Het Instituut behandelt alle aanvragen voor de exploitatie van vaste telecommunicatienetwerken en de erop aangeboden telecommunicatiediensten.

Inzake de vaste telecommunicatiediensten wordt op grond van de te volgen procedure, onderscheid gemaakt tussen de spraaktelefonie (waarvoor een individuele vergunning is vereist), de huurlijndienst (die onderworpen is aan een aangifte op basis van een bestek) en de spraak- en gegevensdiensten (die onderworpen zijn aan een aangifte).

Vaste telecommunicatienetten worden onderverdeeld in openbare telecommunicatienetten, waarvoor een individuele vergunning is vereist, en niet-openbare telecommunicatienetten die onderworpen zijn aan een aangifte.

AANTAL REGISTRATIES EN INDIVIDUELE VERGUNNINGEN	
	Totaal aantal registraties of vergunningen d.d. 31/12/2001
Spraakdienst	109
Spraakdienst aangeboden aan één of meer gesloten gebruikersgroepen	19
Gegevensdienst	114
Gegevensdienst aangeboden aan één of meer gesloten gebruikersgroepen	19
Gegevensdienst, meer bepaald een dienst voor gegevensschakeling	30
Gegevensdienst, meer bepaald internettoegang	104
Privaat bureau voor telecommunicatie	
– op privé-domein	491
– op openbaar domein	36
Huurlijndienst	26
Individuele vergunning spraaktelefoondienst	34
Individuele vergunning openbare netwerken	47
Niet-openbare netwerken	32
TOTAAL	1.061

Ten behoeve van alle geïnteresseerden stelt het Instituut verder op zijn website, naast de vigerende wetgeving en een lijst van frequent gestelde vragen (FAQ's), tevens voor elk type van dienst en voor de niet-openbare netwerken een brochure ter beschikking met inbegrip van een registratieformulier.

II.3.2 Verlenen van vergunningen voor private radionetten en individuele radiostations

Net als in het jaar 2000 is het aantal professionele radionetten in 2001 verminderd. De reden daarvoor werd reeds aangehaald in het jaarverslag van 2000.

De portofoons die gebruikt worden voor professionele communicatie op korte afstand, met name de PMR-toestellen, kennen een zeker succes vermits reeds 2.257 ministeriële vergunningen werden afgegeven. Ze beschikken over 8 kanalen in de 446 MHz-band met een effectief uitgestraald vermogen van 500 mWatt.

Er zijn 1.394 tijdelijke ministeriële vergunningen van de eerste en de zesde categorie verleend. Verhuurbedrijven van radiozenders en -ontvangers hebben 763 dito vergunningen, met drie collectieve frequenties, aan hun klanten bezorgd. Deze manier van werken biedt voor zowel de verhuurbedrijven, hun klanten,

als het Instituut de mogelijkheid om op een efficiënte wijze onmiddellijk de gevraagde vergunningen af te geven.

Op 2 februari 2001 werd in het Belgisch Staatsblad het ministerieel besluit betreffende het aanleggen en het doen werken van radiostations door radioamateurs gepubliceerd. Het Instituut heeft in de loop van 2001 vergaderingen gehouden met de verenigingen van radioamateurs om deze regelgeving aan de praktijk te toetsen en duidelijke afspraken terzake te maken. De convergentie van Richtlijn 1999/5/EG van het Europees Parlement en de Raad van 09.03.1999, omgezet door het koninklijk besluit van 26.09.2000 betreffende radio- en eindapparatuur en de erkenning van hun conformiteit, en het bovenvermelde ministerieel besluit van 2 februari 2001, vereiste, voor het houden en gebruiken van commerciële radioamateurtoestellen, duidelijke informatie voor de radioamateurs.

Het Instituut stelt vast dat er een afnemende belangstelling bestaat voor het radioamateurisme en de B27-radiotelefoons (CB-toestellen). Het gebruik van Internet en gsm kan als mogelijke oorzaken worden vermeld. Deze vormen van communicatie, waarvoor weinig tot geen moeite hoeft te worden gedaan om verbindingen tot stand te brengen, zullen nog aan belang toenemen. Blijven dus de personen die

zich specifiek in de radiotechnische kennis willen bekwamen.

De volgende tabel vermeldt het totale aantal per 31.12.2001 verleende ministeriële vergunningen in de verschillende categorieën van private netten voor radioverbindingen en de indi-

viduele stations, op basis van de wet van 30 juli 1979 betreffende de radioberechtiging, de uitvoeringsbesluiten van 15 en 19 oktober 1979 betreffende de private radioverbindingen en het koninklijk besluit van 16 april 1998 betreffende de satellietgrondstations.

Totaal aantal vergunningen voor private netten, voor radioverbindingen en individuele stations		
1ste categorie	Private mobiele radionetten	1.387
2de categorie	Vaste netten	157
3de categorie	Openbare besturen	1.549
4de categorie	Private mobiele netten op de gemeenschappelijke frequentie 27 MHz	1
5de categorie	Radioamateurs	5.094
6de categorie	Vaste en mobiele netten binnen de grenzen van eenzelfde eigendom	6.696
7de categorie	Afstandsbediening en schaalmodellen	7.516
8ste categorie	CB - radiotelefoons B27	26.765
	PMR 446	2.258
Stations aan boord van:		
	a) luchtvaartuigen (inclusief de draagbare stations)	2.486
	b) zeeschepen, vissersboten	297
	c) rijnaken en binnenvaartuigen	2.579
	d) jachten	6.854

Het Instituut heeft ten behoeve van alle geïnteresseerden zijn website, <http://www.bipt.be>, stelselmatig aangepast qua radiowetgeving en aanvraagformulieren voor een ministeriële vergunning. De te betalen rechten voor het dienstjaar 2001 kan men raadplegen in de rubriek «Private radionetwerken» onder «Telecommunicatie».

II.3.3 Frequentiebeheer

Het BIPT is belast met het beheer van het radiospectrum in België. Dit omvat zowel de dagelijkse frequentietoewijzingen en -coördinaties als de langetermijnpolitiek inzake frequentieplannen en herschikkingen.

Frequentietoewijzingen

De frequentietoewijzingen voor de landmobiele diensten gebeuren in het kader van het akkoord van Wenen en vormen één van de hoofdactiviteiten van de dienst.

Nieuwe en gewijzigde exclusieve frequentietoewijzingen	457
Afgeschafte exclusieve frequentietoewijzingen	135
Nieuwe en gewijzigde gemeenschappelijke frequentietoewijzingen	329
Afgeschafte gemeenschappelijke frequentietoewijzingen	91
Tijdelijke frequentietoewijzingen	707

Bovenstaande tabel omvat bovendien niet de gegevens die betrekking hebben op de volgende activiteiten :

- toewijzingen en studies voor trunknetten;
- tijdelijke frequenties voor grote manifestaties (bijv. Ronde van Frankrijk, Francorchamps, ...).

Er werd tevens een nieuw frequentiecoördinatieakkoord afgesloten voor de mobiele dienst en voor de vaste dienst in de frequentiebanden 29,7 MHz tot 39,5 GHz in Berlijn op 14 september 2001. Voortaan zullen ook de straalverbindingen volgens dat akkoord gecoördineerd worden. De dienst Frequentiebeheer leverde ook tijdens 2001 aanzienlijke inspanningen en

bijdragen tot de ontwikkeling van een nieuwe internationaal geharmoniseerde berekeningsmethode voor de evaluatie van coördinatieaanvragen.

Andere dossiers

Hoewel het BIPT niet verantwoordelijk is voor de omroepfrequentieplanning, zorgt de dienst Frequentiebeheer van het BIPT wel voor de dagelijkse coördinatieaanvragen en het toepassen van de internationale akkoorden (akkoorden van Genève '75, Genève '84, Stockholm '61, Wiesbaden '95, Chester '97) en de toepassing van het LEGBAC-akkoord (compatibiliteit tussen FM-omroep en de luchtvaart).

Soort dossiers	Aantal
Akkoord van Stockholm 1961	
Akkoord van Chester 1997 (DVB-T)	256
Akkoord van Genève 1984	1.164
Akkoord van Genève 1975	8
Akkoord van Wenen 1993 (algemeen)	107
Grondstations (RR1107), satellieten (RR1060), straalverbindingen	1.112
Allerlei (coördinaties, storingsen, tijdelijke frequenties, informatie,...)	283
Akkoord van Wiesbaden 1995 (T-DAB)	294
Comixtelec	180
ITU - Radiocommunicatiebureau en Conferenties	220
Satellietorganisaties (EUTELSAT, INTELSAT, INMARSAT)	62
CEPT - ERO	116
Totaal	3.802

Enkele belangrijke realisaties van de dienst Frequentiebeheer zijn:

- het voorbereiden van een nieuw koninklijk besluit aangaande de private radiocommunicatie. In dat nieuwe KB zullen heel wat toepassingen voor de zogenaamde «Short Range Devices» vrijgesteld worden van individuele vergunning;
- het opstellen van een advies inzake de verlaging van de jaarlijkse rechten voor de straalverbindingen;
- het updaten van de nationale frequentietabel in overeenstemming met de Europese harmonisatiewerkzaamheden. Deze frequentietabel kan on line geraadpleegd worden op de website van het BIPT. Bovendien zal de Belgische frequentieallocatietabel in de toekomst toegankelijk zijn via het «EFIS»-programma van het ERO (European Radiocommunication Office);

- ter uitvoering van de RTT&E-richtlijn (99/5/EG) van de EC werden de radio-interfaces voor de straalverbindingen opgesteld en aan de EC bezorgd;
- het bepalen van de frequentiebanden voor de aanduiding van de bijkomende vergunningen voor de «Wireless Local Loop» en de noodzakelijke coördinatie met de buurlanden;
- het opvolgen van de problematiek aangaande IMT-2000/UMTS in het kader van de CEPT en de ITU-R;
- de voorbereiding van de WRC-2003 werd aangevat zowel op nationaal vlak als op het vlak van de CEPT, de ITU-R en de NAVO;
- de deelname aan talrijke vergaderingen van internationale werkgroepen zoals de CEPT/FM, CEPT/CPG en CEPT/ECC.

Dienst RF-straling

Het BIPT heeft in de tweede jaarhelft een procedure uitgewerkt die vorm geeft aan de praktische uitvoering van het koninklijk besluit houdende de normering van zendmasten voor elektromagnetische golven tussen 10 MHz en 10 GHz van 21 april 2001 (Belgisch Staatsblad van 22 mei 2001). Hiervoor werd overleg gepleegd met de verschillende betrokken kabinetten enerzijds en met de exploitanten anderzijds. De besprekingen hebben geleid tot een werkwijze waarmee men de straling rondom de zendmasten kan bepalen, en dit op alle plaatsen waar personen zich redelijkerwijs kunnen bevinden.

Tegen het einde van het jaar 2001 werd beslist een aanpassing aan het koninklijk besluit uit te vaardigen, wat erin resulteert dat deze werkwijze in het jaar 2002 lichtjes aangepast zal worden. Alle voorbereidingen voor het oprichten van een nieuwe dienst RF-straling zijn genomen, wat het opstarten van de dienst vanaf januari 2002 mogelijk heeft gemaakt.

De eerste adviezen aan derden betreffende de algemene benadering van deze problematiek of betreffende concrete dossiers zijn intussen afgehandeld.

II.3.4 Apparatuur

De R&TTE-richtlijn 99/5/EG

Het op de markt brengen van radioapparatuur en telecommunicatie-eindapparatuur moet gebeuren volgens de bepalingen van de Europese Richtlijn 1999/5/EG van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 1999 betreffende radioapparatuur en telecommunicatie-eindapparatuur en de wederzijdse erkenning van hun conformiteit (Pb L 91 van 7.4.1999) Deze Europese richtlijn wordt de R&TTE-richtlijn genoemd en harmoniseert de manier waarop dergelijke apparatuur op de Europese markt gebracht wordt.

Om apparatuur op de (Europese) markt te mogen brengen moet, volgens deze richtlijn, de apparatuur niet alleen voldoen aan een aantal technische essentiële eisen, maar moet ook aan de andere – meer administratieve – relevante bepalingen voldaan zijn. De fabrikant is ten volle verantwoordelijk voor het in overeenstemming zijn van zijn apparatuur met alle wettelijke bepalingen. In bepaalde gevallen wordt evenwel toch nog de (beperkte) tussenkomst van een aangemelde instantie (notified body) vereist.

Radioapparatuur en telecommunicatie-eindapparatuur moet volgens de bepalingen van de R&TTE-richtlijn voorzien zijn van de gepaste CE-markering (minstens). Die moet eveneens worden afgedrukt op de verpakking en de begeleidende documenten. Indien voor het gebruik van de radioapparatuur een vergunning vereist is of indien die apparatuur werkt op frequenties waarvan het gebruik in Europa niet geharmoniseerd is, dan bevat de CE-markering een verplicht informatieteken . Dit teken duidt erop dat het radioapparaat niet overal (in Europa) vrij gebruikt mag worden.

De fabrikant of leverancier moet bij de apparatuur voldoende informatie verschaffen zodat de gebruiker op de hoogte is van de gebruiksvoorwaarden en van eventuele beperkingen in het gebruik (toegestane frequenties, noodzaak aan vergunning). Voor radioapparatuur moet onder meer duidelijk op de verpakking worden aangegeven waar de radioapparatuur gebruikt mag worden.

De gebruiker moet de apparatuur gebruiken volgens de opgegeven bestemming. Voor eindapparatuur betekent dit dat hij het toestel slechts mag aansluiten op de door de fabrikant of leverancier opgegeven netwerkinterfaces. Voor radioapparatuur moet hij rekening houden met de eventuele beperkingen. De aanwezigheid van het informatieteken is dus van groot belang voor de consument.

Radioapparatuur die werkt op frequenties waarvan het gebruik in Europa niet geharmoniseerd is (en die bijgevolg het informatieteken in de markering draagt) moet worden aangemeld aan de lidstaat waar ze op de markt gebracht worden. Dit is de zogenaamde notificatieverplichting volgens artikel 6.4 van de richtlijn. De fabrikant of zijn gemachtigde moet uiterlijk vier weken vóór hij van plan is het product op de Belgische markt te brengen, het BIPT op de hoogte brengen van zijn intentie. Hierbij dient hij het juiste merk en type en een aantal radioparameters te specificeren. Die notificatie ontslaat hem niet van zijn verantwoordelijkheid conforme producten op de markt te brengen, ook al krijgt hij geen reactie van het BIPT.

In het jaar 2001 werden meer dan 2.100 toestellen aangemeld. Verwacht wordt dat dit aantal in de toekomst zal afnemen. De Commissie heeft een lijst opgesteld van de radioapparatuur waarvoor geen beperking op het gebruik van toepassing is («Klasse 1»). Deze toestellen zijn dan ook niet voorzien van het informatieteken. Een voorbeeld van dergelijke toestellen zijn de gewone gsm-toestellen. Een werkgroep van radio-experten poogt die lijst

van "Klasse 1"-toestellen nu uit te breiden. Dit blijkt niet gemakkelijk te zijn maar toch wordt verwacht dat, door het (traag) naar elkaar toe-groeien van de nationale frequentiebestem-mingsplannen, er bepaalde toestellen in deze voor de vrije markt gunstige «Klasse 1»-cate-gorie terecht zullen komen. Alle toestellen die niet tot «Klasse 1» behoren en die op de Belgi-sche markt gebracht worden, moeten aan het BIPT worden aangemeld. Het verdient aanbe-veling regelmatig de lijst van «Klasse 1»-toe-stellen te raadplegen via de website van de Commissie (<http://europa.eu.int/comm/enterprise/rtte/listeq.htm>).

Het vroegere goedkeuringsregime werd volle-dig verlaten op 7 april 2001. Het verhandelen van deze toestellen is nog steeds toegestaan voorzover ze geproduceerd werden in of uit een derde land werden ingevoerd vóór 8 april 2001. Vermoedelijk zal het aandeel van die toestellen in de markt dus vrij snel afnemen.

De apparatuur die over een, in België aan-vaarde, vroeger verleende goedkeuring be-schikt, mag verder worden gebruikt voorzover

de vroegere voorwaarden van het goedkeu-ringsregime nageleefd blijven.

Het Instituut is tevens actief in de Europese fora (Europese Commissie, TCAM-comité en werkgroepen, ECC, Administratieve samenwer-king (ADCO), ETSI, EMC Working Party, EMC SLIM, ...) waar gestreefd wordt naar verdere Europese harmonisatie.

Controle op eind- en radioapparatuur

Er werd vastgesteld dat er nog steeds vrij veel toestellen op de markt komen die niet of slechts gedeeltelijk voldoen aan de wettelijke eisen. Deze inbreuken geven aanleiding tot oneerlijke concurrentie en benadelen de fabri-kanten en invoerders die wel de wettelijke ver-plichtingen naleven (vlugger op de markt – minder kosten). Een dergelijke controle is bij-gevolg in ieders belang – fabrikanten, invoer-ers, verkopers, gebruikers, overheid. Het markttoezicht wordt als één van de hoekste-nen beschouwd voor de goede werking van de R&TTE-richtlijn. In bepaalde gevallen werd het nodig geacht repressief op te treden.

Een overzicht van de resultaten in 2001:

Tijdens controles in beslag genomen toestellen :			
<u>Eindapparatuur</u>		<u>Radioapparatuur</u>	
Modems	809	Draadloze deurbellen	3.075
ADSL-toestellen	151	Telegeleid speelgoed	1.846
Telefoontoestellen	33	Draadloze weerstations	1.774
Antwoordapparaten	3	Draadl. toeb. voor pc (muizen, klavier, ...)	1.034
Andere	5	Draadloze telefoons	971
		Afstandsbedieningen (radiosturing)	568
		CB en PMR446-toestellen	351
		Draadloze audio- & videotoe-stellen	183
		Walkietalkies	81
		Draadloze alarm- en veiligheids-toestellen	78
		Scanners	45
		RLAN	31
		Draadloze intercoms (babyfoon)	23
		Draadloze microfoons & "in-ear"-systemen	11
		Draadloze hoofdtelefoons	9
		Toestellen voor radioamateurs	2
		Andere	47
Totaal	1.001	Totaal	10.129

Net zoals het voorgaande jaar werd er flink geïnvesteerd in het verder informeren van de sector. Dit geschiedt enerzijds door de publica-tie van toelichtingsdocumenten op de BIPT-website (rubriek «Telecommunicatie» – «Appa-

raatuur») en anderzijds via persoonlijke contac-ten met de firma's op allerhande beurzen en tentoonstellingen. Radioapparatuur wordt meer en meer gebruikt als accessoire bij aller-hande producten – van radiobediende rollui-

ken tot en met betonmolens met radiobediende debietregeling. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in deze gevallen het radioaspect soms te wensen overlaat. Het verstrekken van informatie op beurzen en tentoonstellingen kan dit in een relatief vroeg stadium verhelpen. Informatie werd uiteraard ook verstrekt tijdens het bezoeken van de gewone verkooppunten, fabrikanten, invoerders en andere verdelers. In dit kader werden meer dan 600 bezoeken afgelegd.

Het aantal controles werd gedurende 2001 fel opgevoerd. Opnieuw moest worden vastgesteld dat de regelgeving vaak bewust of onbewust met de voeten getreden werd. Voor zui-vere eindapparatuur zijn de administratieve eisen nochtans vrij eenvoudig. Bij deze apparatuur gaat het dan ook vooral om overtredingen ten opzichte van de vroegere reglementering (toestellen goedgekeurd voor een ander land, maar niet voor België). Eigenaardig genoeg moest worden vastgesteld dat ook adsl-apparatuur niet conform bevonden werd. Misschien wordt er verkeerdelijk van uitgegaan dat dit netwerkkapapparaat is. Adsl-modems die vrij in de handel te verkrijgen zijn moeten evenwel worden beschouwd als eindapparatuur en moeten dus voldoen aan de verplichtingen van de R&TTE-richtlijn.

Bij radioapparatuur die werkt op frequentiebanden waarvan het gebruik niet geharmoniseerd is binnen de Europese Gemeenschap, en waar bijgevolg het «alert sign» in de markering moet voorkomen, werd vaak vastgesteld dat de vermelding van de landen waar deze apparatuur gebruikt mag worden, ontbreekt. Deze onontbeerlijke informatie moet zowel op de verpakking als in de gebruiksaanwijzing voorkomen. Het Instituut treft steeds maatregelen indien deze informatie ontbreekt. Een potentiële koper van een dergelijk radioapparaat heeft deze informatie immers nodig om te weten of hij het toestel al of niet mag gebruiken. Gebruik van een dergelijk toestel op een ongeoorloofde plaats zou storingen kunnen veroorzaken met alle gevolgen van dien.

Tevens werd vastgesteld dat er toch nog veel radiotoestellen op de markt aanwezig zijn die niet voldoen aan de huidige wetgeving en die ook niet volgens het vroegere goedkeuringsregime op de markt werden gebracht. Een deel van deze radioapparatuur werkt daarbij nog op frequenties die niet toegestaan zijn in Bel-

gië. Ook in deze gevallen treedt het Instituut onverbiddeijk op.

Bij het vaststellen van overtredingen wordt steeds een proces-verbaal opgesteld en worden de goederen in de meeste gevallen in beslag genomen. De verdere afhandeling van de overtredingen gebeurt door het parket. Het heeft dan ook geen zin bij het Instituut te informeren naar het verdere gevolg dat aan de zaak gegeven wordt. Het parket staat in bepaalde gevallen toe dat de toestand geregulariseerd wordt, voorzover dit mogelijk is, of het beveelt de terugzending van de goederen naar de fabrikant of spreekt zich uit over de verbeurdverklaring van de in beslag genomen goederen. Het parket beslist dan of een vervolging al of niet nodig is. In 2001 werden 140 processen-verbaal opgemaakt.

In België moet voor het houden en het gebruik van bepaalde types van radioapparatuur voorafgaandelijk een ministeriële vergunning (gemeenzame vergunning genoemd) verkregen worden. De handelaars in dergelijke apparatuur moeten zelf over een algemene houdersvergunning beschikken. Deze algemene houdersvergunning is kosteloos en op eenvoudige aanvraag te verkrijgen. Gezien voor het gebruik van PMR446-toestellen in België een individuele vergunning nodig is, moeten de handelaars in dergelijke toestellen over een algemene houdersvergunning beschikken en maandelijks een aangifte doen van hun verkopen. Toch werd vastgesteld dat meerdere verkooppunten niet over de vereiste houdersvergunning beschikten of zich niet houden aan de verplichting maandelijks verkoopsstaten door te sturen. Ook in deze gevallen worden maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat alle marktspelers onder dezelfde voorwaarden toegang tot de markt krijgen.

II.3.5 Examens voor radiogebruikers

Het Instituut organiseert examens voor het verkrijgen van radioamateurcertificaten en ook voor certificaten voor het gebruik van stations aan boord van schepen. Die examens worden in Brussel afgenomen, behalve de GMDSS-examens (Global Maritime Distress and Safety System) die op de plaats van de opleiding worden georganiseerd.

In 2001 werden 41 examens georganiseerd, verdeeld als volgt :

Type	Aantal examens	Aantal deelnemers	Aantal en percentage geslaagden	Aantal en percentage niet-geslaagden
<i>Radiomaritiem</i>				
VHF	13	1.147	959 (83,6%)	188 (16,4%)
GMDSS algemeen	1	106	77 (72,6%)	29 (27,4%)
GMDSS beperkt	9	78	57 (73,1%)	21 (26,9%)
Totaal	35	1.331	1.093 (82,1%)	238 (17,9%)
<i>Radioamateurs</i>				
Categorie A (Morse)	3	76	63 (82,9%)	13 (17,1%)
Categorie B (1ste zittijd)	1	52	38 (73,1%)	14 (26,9%)
Categorie C (1ste zittijd)	1	14	5 (35,7%)	9 (64,3%)
Categorie B-C (2de zittijd)	1	34	21 (61,8%)	13 (38,2%)
Totaal	6	176	127 (72,2%)	49 (27,8%)

De B- en C-examens voor radioamateur zijn vanaf de tweede zittijd samengenomen om een efficiënter gebruik van de examenzalen mogelijk te maken en de kandidaten de mogelijkheid te geven aan beide examens deel te nemen en maar één keer inschrijvingsgeld te betalen.

II.3.6 Nationale dienst voor de Controle op het Spectrum (NCS)

De NCS is een operationele dienst die belast is met het «toezicht op de radiogolven» in de ruime zin van het woord. Buiten de directie te Brussel beschikt de NCS over vijf controlecentra verspreid over het land, respectievelijk in Anderlecht, Luik, Seneffe, Antwerpen en Gent.

De belangrijkste opdracht van de dienst bestaat erin te waarborgen dat de gebruikers van het radiospectrum geen enkele storing ondervinden. Dat werk uit zich op twee vlakken: preventieve controles en de behandeling van klachten.

De preventieve controles op professionele radionetten vormen een belangrijk onderdeel van het werk van die dienst. De meeste nieuwe radionetten worden gecontroleerd door de technici van de NCS. Daardoor kan men zich ervan verzekeren dat die netwerken overeenkomstig de vergunning zijn aangelegd en dat de frequentie, het vermogen, en de hoogte van de in gebruik genomen antennes overeenstemmen met wat gepland is door de dienst Frequentiebeheer. Daardoor kan men ook het

gebruik van illegale zendontvangtoestellen beperken. Ten slotte wordt via die preventieve controles het aantal storingen verminderd, wat ten goede komt aan de gebruikers.

Bovendien heeft iedere burger het recht om aan de NCS elke radiostoring te melden waar hij slachtoffer van zou zijn. De technici van de NCS, die uitgerust zijn met professionele meetapparatuur, sporen de oorsprong van de storing op en nemen de nodige maatregelen om die uit te schakelen. Het gaat om storingen van allerlei aard : in de professionele radionetten, in de ontvangst van televisie-uitzendingen, in alle soorten radioverbindingen, ...

De NCS behandelt ook storingen op de luchtvaartband en storingen op de maritieme frequenties.

De NCS treedt op tijdens manifestaties waar een groot aantal radiogebruikers aanwezig is om erop toe te zien dat zij hun vergunning respecteren en om radiostoringen op te lossen. Zo passeerden in 2001 drie etappes van de Ronde van Frankrijk door België. Er werd ter plaatse heel wat werk verricht om storingvrije radioverbindingen te waarborgen aan de honderden gebruikers van radiocommunicatie. De NCS heeft dit werk ook verricht bij de Grand Prix van Francorchamps, tijdens de wielervedstrijden Luik-Bastenaken-Luik en de Waalse Pijl, bij Europese topontmoetingen, enz..

Om hun algemene opdracht inzake toezicht op de radiogolven uit te oefenen, hebben de leden van de NCS de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie en werken zij regelmatig samen met de politiediensten. Alle vei-

ligheidsdiensten hebben bovendien dag en nacht toegang tot een wachtdienst van de NCS in geval van storingen in hun radioverbindingen.

Om de activiteiten op het terrein uit te voeren, beschikt de NCS over twintig volledig uitgeruste meetwagens. Naast die middelen is de NCS in 1999 gestart met de installatie van zes meetstations verspreid over het land waarmee automatisch toezicht kan houden op het gebruik van de radiofrequenties. Het ontwerpen van die stations, met name de ontwikkeling van software, is intern gebeurd. In 2001 is het eerste meetstation in werking gesteld in Anderlecht.

Sinds 2000 heeft de NCS een nieuwe opdracht gekregen, met name de meting van de straling van de basisstations in het kader van de problematiek van niet-ioniserende stralingen. Die metingen worden in de hoedanigheid van deskundige uitgevoerd maar de uiteindelijke interpretatie van de resultaten inzake de eventuele effecten van elektromagnetische velden op de gezondheid behoort tot de bevoegdheid van het ministerie van Volksgezondheid.

In dat kader heeft de NCS een methode ontwikkeld voor de precieze meting van het stralingsveld van gsm-basisstations, en voert die dienst regelmatig metingen uit op verzoek van diverse instanties. Aldus zijn in 2001 meer dan 100 dossiers inzake stralingsmetingen behandeld.

In 2001 heeft de NCS ook een geautomatiseerde meetmethode ontwikkeld en vastgelegd om de stralingen van teledistributienetwerken te meten. Dit is gerealiseerd met het oog op het creëren van een wettelijk kader dat de toegestane stralingsniveaus van die netwerken reglementeert, zodat teledistributie- en radiotransmissienetten zonder storingen naast elkaar kunnen bestaan.

Op internationaal niveau neemt de NCS reeds verschillende jaren deel aan de werkgroep CEPT/ERC/FM-PT22 (monitoring). In 2001 heeft de werkgroep FM/PT22 een tijdelijke subwerkgroep FM/PT22-Rad opgericht met als specifieke taak de gemeenschappelijke methodes vast te leggen voor de meting van stralingen van radio-uitzendingen. Dat beantwoordt aan de nood aan uniformiteit inzake meetmethodes in de verschillende landen van de CEPT. De NCS heeft ook aan die werkgroep deelgenomen.

Op maritiem niveau volgt de NCS de groepen CEPT/RR2 en PT/Rainwat. Een regionaal akkoord met betrekking tot de radiotelefoon-dienst voor de binnenvaart werd op 6 april 2000 door vijftien landen ondertekend, waaronder België. België is verantwoordelijk voor de administratieve follow-up van dat akkoord.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de verrichtingen tijdens het jaar 2001.

Interventies van de NCS	
Dossiers «storingen»	781
Preventieve controles bij professionele gebruikers	1.488
Stralingsmetingen zendlocaties	114
Manifestaties	14
Wegcontroles	15
Interventies wachtdienst	37
Totale aantal dossiers	2.449
Metingen straling teledistributienetten	720 manuren
Aantal opstelde pro justitia's	272

II.3.7 De controleopdrachten met betrekking tot de wet van 21 maart 1991

De openstelling van de telecommunicatiemarkt ingevoerd door de wet van 21 maart 1991 gaat gepaard met talrijke dwangmaatregelen die erop gericht zijn :

- te verhinderen dat de actoren die op de markt aanwezig zijn, misbruik maken van een mogelijke dominante positie in een sector;
- maatregelen op te leggen die gericht zijn op de vrijwaring van een eerlijke concurrentie;
- de gebruikers te beschermen;

- de vertrouwelijkheid van de communicatie en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer te waarborgen;
- de criteria van de universele dienst te doen naleven;
- fraude te beteugelen die de neiging heeft zich op een markt in permanente evolutie te verbreiden;
- gemeenschappelijke regels op te leggen voor het aanbieden van diensten en de aanleg van infrastructuur.

De dienst Telecommunicatienetwerken en -diensten heeft als rol een permanente controle op die vlakken uit te voeren. Die dienst treedt op eigen initiatief op, of naar aanleiding van klachten van operatoren of dienstverleners, of nog, op verzoek van andere diensten van het Instituut wanneer zij een vermoeden hebben van een mogelijke overtreding in de dossiers die zij behandelen.

Net als de wet van 30 juli 1979 betreffende de radioberichtgeving, heeft de wet van 21 maart 1991 voorzien in de toekenning van de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie aan sommige ambtenaren van het Instituut om te waken over de naleving van de wet en de toepassingsbesluiten ervan. Die ambtenaren kunnen ook in het kader van hun bevoegdheden opdrachten uitvoeren voor rekening van het parket of voor welbepaalde acties samenwerken met de diensten van de federale politie.

Tijdens het afgelopen jaar werden verschillende fraudedossiers behandeld, vooral inzake voorafbetaalde telefoonkaarten en phone shops (private bureaus voor telecommunicatie). Meer dan 80 controles zijn uitgevoerd omdat de betrokken dienst niet was aangegeven, voornamelijk in Antwerpen bij acties die

samen met andere politiediensten zijn ondernomen.

Negen klachtendossiers bij de Ethische Commissie hebben tot onderzoek en tot verslagen geleid, of zelfs tot het indienen van een klacht bij het betreffende parket.

Er werden verschillende reeksen testoproepen vanuit alle regio's van het land uitgevoerd in het kader van klachten met betrekking tot interconnectieproblemen of de beperking van toegang tot verschillende diensten.

Er werden verschillende dossiers ingeleid over praktijken in verband met mededinging; er werden 23 hoorzittingen gehouden; 49 sites werden bezocht in het kader van de expertiseopdrachten betreffende het gezamenlijke gebruik van BELGACOM-lokalen met andere operatoren; 7 hoorzittingen werden gehouden inzake nummeroverdraagbaarheid.

Wat de telefoongidsen betreft, is elke publicatie gecontroleerd om te zien of de wettelijke voorschriften nageleefd zijn. Er dient op te worden gewezen dat die dienst ook de evolutie van de wetgeving terzake volgt, met inbegrip van de aspecten betreffende het beheer en de harmonisatie van de databanken tussen de verschillende operatoren alsook de toegang tot de inlichtingendiensten.

Ten slotte zorgt de dienst in het kader van de opdrachten die aan het Instituut zijn toevertrouwd door artikel 75 van de wet, ook voor de samenwerking binnen COMIXTELEC voor de planning van de te nemen maatregelen op het vlak van telecommunicatie in uitzonderlijke situaties. De dienst neemt ook deel aan de werkzaamheden van de Commissie voor elektromagnetische compatibiliteit.

III. De postsector

Inleiding

Twee feiten hebben de activiteiten van de postdirectie van het Instituut gekenmerkt in de loop van het jaar 2001 en die zullen de komende jaren een weerslag hebben op de activiteiten van de postale sector in België :

- op nationaal vlak gaat het ten eerste om de voorlegging aan de voogdijminister van twee voorontwerpen van koninklijk besluit ter voltooiing van de omzetting van Richtlijn 97/67/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende gemeenschappelijke regels voor de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap en de verbetering van de kwaliteit van de dienst, en ten tweede, om het onderzoek van het voorontwerp van het derde beheerscontract tussen De Post en de Belgische staat ;
- op internationaal vlak heeft de minister-raad tijdens het Belgische voorzitterschap een gemeenschappelijk Europees standpunt aangenomen met betrekking tot het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG betreffende de verdere openstelling voor concurrentie van de postdiensten in de Gemeenschap.

III.1 Het regelgevingskader

III.1.1 Op Europees niveau

In 2000 zijn de eerste besprekingen begonnen over het voorstel tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG.

Het jaar 2001 vormde een beslissende stap. Op 26 maart heeft de Commissie namelijk een gewijzigd voorstel aangenomen dat rekening hield met het standpunt van het Europees Parlement, van het Economisch en Sociaal Comité en van het Comité van de Regio's. Op 6 december heeft de Raad van telecommunicatieministers, onder het Belgische voorzitterschap

ingestemd met een gemeenschappelijk standpunt met het oog op de aanneming van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG betreffende de verdere openstelling voor concurrentie van de postdiensten in de Gemeenschap.

Die nieuwe richtlijn is erop gericht de liberalisering van de postdiensten geleidelijk aan en op gecontroleerde manier te verruimen. Die zou op 1 januari 2003 in werking moeten treden en voorzien in een bijkomende vrijmaking van de markt in de toekomst.

Het voorstel tot aanpassing van de postrichtlijn 97/67/EG dat de Raad van telecommunicatieministers van de Unie op 15 oktober heeft aangenomen, behoudt een evenwicht tussen enerzijds de vooruitgang in de richting van de voltooiing van de interne markt voor postdiensten via een geleidelijke en beheerste liberalisering van die diensten en anderzijds de garantie van de postdienst, die een essentieel deel vormt van de activa van de Gemeenschap. Alle bepalingen betreffende de universele postdienst die vermeld staan in de bestaande richtlijn inzake postdiensten blijven behouden.

Krachtens het akkoord dat in de Raad bereikt is, zullen de lidstaten voor de openstelling voor concurrentie het volgende tijdschema moeten volgen :

- vanaf 2003 brieven van meer dan 100 gram (of waarvan de frankeerkosten meer bedragen dan driemaal het tarief van een standaardbrief);
- vanaf 2006 brieven van meer dan 50 gram (of waarvan de frankeerkosten meer bedragen dan twee en een halve keer het tarief van een standaardbrief);
- vanaf 2003 alle grensoverschrijdende postzendingen (maar lidstaten die dat marktsegment nodig hebben om hun universele dienst te waarborgen zouden dat mogen voorbehouden).

De beslissende stap in de volledige verwezenlijking van de interne postmarkt wordt mis-

schien in 2009 gezet. Ondertussen zal de Commissie een studie verrichten om voor elke lidstaat na te gaan welke invloed de volle realisatie van de interne postmarkt in 2009 op de universeledienstverlening zal hebben. In het licht van de conclusies van de studie zal de Commissie een verslag voorleggen samen met een voorstel dat zegt of de datum van 2009 geschikt is voor de volledige verwezenlijking van de interne postmarkt dan wel of het raadzaam is om nog een etappe in te voegen.

III.1.2 Op Belgisch niveau

De voornaamste gebeurtenissen in 2001 zijn de indiening door de raad van bestuur van De Post van het ontwerp van derde beheerscontract dat moet worden gesloten tussen de Belgische staat en De Post, alsook de overzending aan het kabinet van twee voorontwerpen van koninklijk besluit tot toepassing van titel IV van de wet van 21 maart 1991.

De volgende vier programmapunten bepalen in 2001 de agenda van het BIPT:

Ten eerste, het voorontwerp van koninklijk besluit tot toepassing van titel IV (Hervorming van de Regie der Posterijen) van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven.

Het koninklijk besluit van 9 juni 1999 tot omzetting van de verplichtingen die voortvloeien uit de van kracht zijnde richtlijn 97/67/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende gemeenschappelijke regels voor de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap en de verbetering van de kwaliteit van de dienst is op 18 augustus 1999 in het *Belgisch Staatsblad* verschenen. Dat koninklijk besluit dat geïntegreerd is in de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, bepaalde dat een zeker aantal punten bij een in de ministerraad overlegd koninklijk besluit moeten worden vastgesteld.

Het voorontwerp heeft hoofdzakelijk betrekking op de volgende elementen :

- de procedure en voorwaarden met betrekking tot de toekenning, de weigering en de intrekking van de individuele vergunning voor het verrichten van niet-voorbehouden postdiensten die deel uitmaken van de universele postdienst, alsook de duur en de voorwaarden inzake overdracht van die vergunning;
- de interne analytische boekhouding en de berekening van de kostprijs van de univer-

sele postdienst die wordt verstrekt door de aangewezen leverancier van de universele postdienst;

- de procedure voor de goedkeuring van de tariefverhogingen;
- de inhoud van en de eisen met betrekking tot de universele postdienst;
- de bepaling van het precieze aantal geadresseerden dat noodzakelijk is om een mededeling als «direct mail» te kunnen kwalificeren;
- het compensatiefonds voor de universele postdienst.

Ten tweede, het voorontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de nadere regels inzake de invoering van een licentiesysteem voor de leveranciers van niet-voorbehouden diensten die deel uitmaken van de universele dienst en de uitwerking van de verplichtingen inzake de aangifte en overdracht van postdiensten die geen deel uitmaken van de universele dienst.

Ten derde heeft het BIPT als deskundige bijgedragen tot de onderhandelingen over het voorontwerp van het derde beheerscontract.

Ten vierde heeft het BIPT de werkzaamheden gevolgd in verband met de WTO-onderhandelingen (Wereldhandelsorganisatie). Meer bepaald bestond zijn rol erin de link te vormen tussen de verschillende betrokken partijen (De Post en de privé-operatoren) en een beeld voor te bereiden van de Belgische postsector (offensieve en defensieve maatregelen) dat in overeenstemming zal worden gebracht met de subsectoren die op Europees niveau zijn aangenomen en die als referentie moeten dienen bij de volgende onderhandelingsronde.

III.2 De postmarkt

III.2.1 De mondiale economische context

Het volume post blijft belangrijk in de hele wereld. De toekomstige groei ervan dient echter ter discussie gesteld te worden, vooral omdat de voorziene daling van de briefwisseling met betrekking tot transacties niet gecompenseerd zou worden door een toename van andere soorten van post. Daarenboven zouden de inkomsten uit postzendingen dalen ten gevolge van enerzijds de evolutie in de samenstelling van de post en anderzijds de concurrentie in een markt die zich geleidelijk opent voor andere operatoren dan de leveranciers van de universele dienst.

In een wereld waar velerlei veranderingen optreden op alle domeinen van de menselijke bedrijvigheid, oefenen de gebeurtenissen van 11 september 2001 nog bijkomende druk uit op de postale operatoren. Naast de mondialisering, de liberalisering, de privatisering, de concurrentie en de technologie, moet men voortaan ook rekening houden met de dreiging van conflicten en de invloed ervan op de traditionele brievenpost.

De Europese overnamehonger van de meeste postoperatoren blijkt sterk verminderd. De grote Europese postoperatoren deden wel nog overnames in landen waar ze nog niet actief waren of waar zij hun aanwezigheid wensten te versterken in bepaalde marktsegmenten. Ondanks de moeilijke economische omgeving waren de financiële resultaten van de twee beursgenoteerde historische postoperatoren, met name Deutsche Post en TPG, bevredigend en overtroffen die resultaten de verwachtingen van de financiële analisten.

2001 was het jaar van de Europese samenwerkingsakkoorden. In de loop van juni kreeg de wereldwijde joint venture inzake grensoverschrijdende post tussen TPG, Consignia en Singapore Post groen licht van de Commissie en werd deze joint venture effectief operationeel. Het Nederlandse TPG startte tevens de samenwerking met het Portugese CTT Correios op het vlak van de expresdiensten. Een soortgelijk samenwerkingsakkoord werd gesloten tussen de Franse en Italiaanse post. Ook de samenwerking tussen de twee dochterondernemingen van Deutsche Post, met name DHL en Global Mail, werd versterkt.

Nog vermeldenswaard in 2001 is de beslissing van de Duitse overheid om het huidige postmonopolie te verlengen tot 2007. Verder besliste de Nederlandse staat zijn aandeel in TPG af te bouwen zodat de Nederlandse staat momenteel slechts nog een derde van de aandelen bezit. De UK Post Offices werd in maart omgevormd tot een naamloze vennootschap, waarvan de staat alle aandelen bezit en veranderde tevens haar naam in «Consignia».

III.2.2 De Belgische economische context

In 2001 is De Post gestart met de implementatie van haar nieuw strategisch plan. Eind vorig jaar werd tussen de directie en de vakbonden van De Post een sociaal raamakkoord ondertekend voor de periode 2001-2004. Dat sociaal akkoord werd gebaseerd op het strategisch plan dat ervoor moest zorgen dat De Post klaar

was voor de verdere openstelling van de postmarkt. De bedoeling van het strategisch plan was De Post om te vormen tot een modern en slagvaardig bedrijf, door de dienstverlening en de commerciële slagkracht te verbeteren, nieuwe activiteiten te ontwikkelen en de kostenstructuur aan te passen. Via deze maatregelen wil De Post zich ontwikkelen tot een modern communicatiebedrijf dat de concurrentie in een vrijgemaakte Europese postmarkt aankan.

Om deze strategie te realiseren werden een aantal moderniserings- en automatiseringsprojecten gestart zoals Poststation, iPromis, Georoute.

De Belgian Post Group (BPG), die De Post overkoepelt, heeft in het kader van de diversificatie- en verruimingsstrategie ook in de loop van 2001 een aantal nieuwe filialen opgericht of bestaande filialen uitgebreid, vooral in de sectoren van e-business, direct marketing en krantendistributie.

Evenals op internationaal vlak kunnen we in België een groeivertraging vaststellen bij de koeriers- en expresbedrijven tengevolge van de economische terugval. Toch blijft België een belangrijke rol spelen in de activiteiten van de vier internationale integratoren (DHL, FEDEX, TNT, UPS), die rechtstreeks bijna 6.000 mensen te werk stellen. Zo breidde TNT in 2001 zijn Belgische activiteiten gevoelig uit in Melsbroek en Luik. In de vrachtluchthaven Brucargo bouwt TNT een nieuw verdeelcentrum met een prijskaartje van 22,5 miljoen euro. Verder ging TNT ook zijn internationale draaischijf van zijn luchtactiviteit in de luchthaven van Luik/Bierset fors uitbreiden door cargo van de Nederlandse luchtvaartmaatschappij KLM naar Europese bestemmingen te vliegen.

Naast deze grote integratoren zijn er eveneens kleinere nationale koeriersbedrijven actief op de Belgische markt en zijn er eveneens talrijke lokale koeriersbedrijven en éénmanszaken die soortgelijke diensten aanbieden.

III.3 Operationele opdrachten van het Instituut

III.3.1. Op nationaal vlak

Kwaliteitscontrole

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 4, § 2, van het tweede beheerscontract afgesloten tussen de staat en De Post voert het Insti-

tuut een controleopdracht uit inzake de naleving van de kwaliteitscriteria van de brievenpost.

De kwaliteitscriteria die De Post moet naleven op het stuk van de verzendingstermijnen zijn vastgelegd in artikel 4, § 1, van het beheerscontract. Hierin verbindt De Post er zich onder meer toe om binnen een termijn van D + 1 minstens 90 % en binnen een termijn van D + 2 minstens 97 % van de binnenlandse post te bestellen, gemeten volgens de «end-to-end»-methode.

Naar aanleiding van een nieuwe algemene Europese aanbesteding werd deze controleopdracht in 2001 toevertrouwd aan «Ipsos Insight».

Op basis van de «end-to-end»-methode heeft «Ipsos Insight» zijn resultaten gebaseerd op drie kwaliteitscontroles die gedurende één week in de maanden september, oktober en december 2001 werden uitgevoerd.

Uit de resultaten blijkt dat 74,9 % van de standaardbrieven de bestemming bereikt op D + 1, rekening houdende met een statistische fout van 0,79 %, wat een afwijking is van 15,1 % tegenover de doelstelling van 90 %. Zodoende werd het criterium D + 1 in 2001 niet gehaald door De Post. Het criterium D + 2 werd evenmin door De Post gerespecteerd daar 96,6 % van de standaardbrieven de bestemming bereikte op D + 2, rekening houdende met een statistische fout van 0,36 %, wat 0,4 % minder is dan de doelstelling van 97 %.

Kostenmodel

Na een algemene Europese offerteaanvraag heeft het BIPT Bureau van Dijk gekozen met het oog op de follow-up van een studie over de uitwerking van een kostenmodel om de kosten te berekenen van de universele dienst die door de aangewezen leverancier van de universele dienst wordt verstrekt. Het BIPT-kostenmodel is ontwikkeld naar aanleiding van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 tot omzetting van de verplichtingen die voortvloeien uit de van kracht zijnde Richtlijn 97/67/EG. In het bijzonder bepaalt artikel 144septies dat het BIPT erover waakt dat De Post in haar interne analytische boekhouding gescheiden rekeningen heeft voor de voorbehouden universele diensten, niet-voorbehouden universele diensten en de niet-universele diensten. Ter uitvoering van artikel 144undecies berekent het Instituut jaarlijks de kosten van de universele dienst. Deze studie werd eind 2001 beëindigd.

Controle

De ambtenaren van het BIPT hebben eveneens hun opdracht van officier van gerechtelijke politie vervuld. Het BIPT is opgetreden bij het onderzoek naar fraude komende van de West-Afrikaanse landen. Het gaat om pogingen tot oplichting : bij één enkel onderzoek zijn 20.900 zendingen in beslag genomen.

III.3.2. Op internationaal vlak

Europees Comité voor postregulering (CERP)

In de loop van het jaar 2001 heeft België het CERP-voorzitterschap voortgezet en heeft het alle werkgroepen van het CERP blijven stimuleren, namelijk :

- **werkgroep «UPU-aangelegenheden»**
In 2001 zijn de volgende thema's aan bod gekomen :
 - de voortzetting van de verschillende studies over de toekomstige evolutie van de UPU;
 - de oprichting van een raadgevend comité;
 - de herziening van de Akten van de UPU.
 - **werkgroep «Regelgevingskwesaties»**
Deze werkgroep heeft zich toegespitst op Europese regelgevingskwesaties :
 - analyse van de follow-up van de toepassing van de Europese Richtlijn 97/67/EG in de verschillende Europese landen en ook in de landen die zich in de fase van de pre-toetreding bevinden;
 - onderzoek van het voorstel voor een nieuwe richtlijn tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG.
- Binnen deze werkgroep werd het projectteam «Definities» belast met een studie over de definitie van «postdienst» en «universele dienst». De voornaamste doelstelling van het projectteam is de verduidelijking van deze begrippen wanneer ze gebruikt worden door instellingen als de UPU, EU en WTO/GATS. Hiertoe werden de bestaande definities vergeleken en geanalyseerd teneinde de gemeenschappelijke elementen van de begripsbepalingen te identificeren.
- **werkgroep «Economische aangelegenheden»**
Onder meer de volgende onderwerpen werden besproken :
 - de studies van de UPU inzake eindrechten die moeten worden beëindigd voor het Congres in 2004;

- analyse van de diverse beslissingen van de Europese Commissie inzake mededinging in de postsector alsook arresten van het Europees Hof van Justitie inzake postale aangelegenheden;
- de problematiek van de analytische boekhouding en de link met de algemene boekhouding;
- de problematiek van de prijsregulering;
- de problematiek van de omvang van het netwerk van postkantoren.

Binnen deze werkgroep werd het projectteam «Boekhouding» opgericht om te komen tot een CERP-aanbeveling inzake interne analytische boekhoudregels gebaseerd op beste- praktijkoplossingen.

– **werkgroep «Normalisatie»**

In het kader van de Europese richtlijn bespreekt en analyseert deze werkgroep de normalisatiewerkzaamheden van het Europees Comité voor Normalisatie (CEN/ TC 331 Postal services). Dit jaar ontwikkelt het CEN een norm inzake het verlies van gewone zendingen op vraag en onder impuls van het CERP.

Bovendien heeft het voorzitterschap van het CERP de oprichting aangemoedigd van een pretoetredingscomité binnen de Europese Unie.

Tot slot is tijdens de plenaire vergadering in Slovenië in november 2001 een forum gehouden waartoe verschillende sprekers waren uitgenodigd. Het thema was "de liberalisering van de postdiensten en de gevolgen ervan voor de gebruikers en de consumenten". Dit was een première binnen het CERP.

CEN TC 331 Postal Services

De CEN/TC 331 Postal Services harmoniseert op Europees niveau de kwaliteitsnormen en de technische specificaties. Deze technische normalisatie is nodig om de interoperabiliteit tussen de nationale netwerken en een efficiënte universele dienst te bevorderen.

Het BIPT volgt gedeeltelijk de Europese normalisatiewerkzaamheden op en in het bijzonder de kwaliteitsstandaards die het CEN (Europees Comité voor Normalisatie) voor de Europese Commissie ontwikkelt. Eind 2001 bereikten bijna alle kwaliteitsstandaarden hun eindstadium.

De Wereldpostvereniging (UPU)

Zoals al is aangestipt, heeft het BIPT België en het CERP actief vertegenwoordigd in de organen van de UPU.

Voortbouwend op het werk dat het voorgaande jaar was verricht, heeft het BIPT zijn juridische bijdrage toegespitst op :

- de kwesties met betrekking tot de aansprakelijkheid van de postbesturen (mogelijkheden om de Akten van de UPU te wijzigen, vaststelling van de termijn op basis waarvan een zending als verloren kan worden beschouwd en de bepaling van de richtsnoeren om de postoperator in te lichten over een beschadiging);
- de herziening van de Akten van de UPU omdat het zich bewust is van het belang ervan. Daarbij heeft het BIPT een uitgebreide bijdrage geleverd tot het onderzoek van de juridische aard van het normensysteem van de UPU (Conventie en Uitvoeringsreglementen).

Verder neemt het BIPT actief deel aan het projectteam « Universele dienstverlening » van de Administratieve Raad waar België de redacteur was van het « Memorandum on universal postal service obligations and standards », dat bestemd is om de universele dienst ten uitvoer te leggen in de verschillende lidstaten van de Unie.

Bovendien neemt het BIPT het voorzitterschap waar van het projectteam «Vocabulaire polyglotte/Multilingual vocabulary» dat tot taak heeft de gebruikelijke posttermen te herzien in het licht van de ontwikkelingen in de postsector.

IV. Het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie

IV.1 Organisatie

Directieraad	Bevoegdheden van de directies
Administrateur-generaal en leidend ambtenaar <i>Eric Van Heesvelde</i>	Directie I – Telecommunicatie Algemeen beleid Nationale dienst voor de Controle op het Spectrum Kamer voor interconnectie Verzoeningsprocedures en administratieve beslissingen
Directeur-generaal <i>Georges Denef</i>	Directie II – Telecommunicatie Strategisch beleid Regelgevingskader en juridische kwesties Beheer van openbare netwerken en diensten : vergunningen en aangiften Internationale betrekkingen Nummering Statistieken Raadgevend Comité voor de telecommunicatie Controle met betrekking tot de wet van 21 maart 1991
Administrateur <i>Freddy Baert</i>	Directie III – Telecommunicatie Vergunningen voor private radionetwerken Marktbewaking voor radio- en eindapparatuur Notificaties radioapparatuur Frequentiebeheer Examens voor radiogebruikers
Administrateur <i>Jean-Luc Dutordoit</i>	Directie IV – Postsector Strategisch beleid en regelgevingskwesties Internationale betrekkingen Raadgevend Comité voor de postdiensten
	Directie V – Logistieke en financiële ondersteuning Human resources Opleiding Financiën Aankopen Organisatie Informatica Vertaling

IV.2 Personeel

Eind 2001 bedroeg het personeelsbestand van het Instituut 193 statutaire eenheden, bestaande uit 54 personeelsleden van niveau 1, 122 van niveau 2 en 17 van niveau 3.

Ter compensatie van de gehele of gedeeltelijke onbeschikbaarheid van een aantal personeelsleden (loopbaanonderbreking, vrijwillige vierdagenweek, ...) en om taken te vervullen die een kennis of ervaring van hoog niveau vereisen of om te voldoen aan de wettelijke verplichting tot het tewerkstellen van jongeren in het kader van het Rosettaplan, werd dit statutair personeel aangevuld met een aantal contractuele personeelsleden, waarvan er eind 2001 nog 14 in dienst waren.

In de loop van 2001 keurde de ministerraad daarenboven een kaderuitbreiding goed die het Instituut in staat moet stellen de hem toevertrouwde taken en opdrachten in de snel evoluerende telecommunicatie- en postsectoren naar behoren te vervullen. Het functioneel BIPT-kader werd uitgebreid met 22 eenheden en aldus op 218 eenheden gebracht. Een aantal van deze bijkomende betrekkingen konden reeds door promotie of werving opgevuld worden. Voor andere werden selectie- of bevorderingsprocedures opgestart.

Deels omdat deze procedures nog niet afgerond zijn, deels omdat ook nog een aantal betrekkingen op te vullen zijn door de pensionering, vervroegde uittreding of het vrijwillige ontslag van statutaire ambtenaren, zijn er nog vijftientig ambten te begeven.

Anderzijds was 2001 het jaar waarin sommige bestaande reglementaire bepalingen, zoals onder meer het administratief en het geldelijk statuut, geactualiseerd werden. Wat dit laatste statuut betreft, houdt dit onder meer de omzetting in van alle weddenschalen, vergoedingen en toelagen in euro.

Inzake de vorming van het personeel werden de geleverde inspanningen voortgezet op het gebied van technische opleidingen van allerlei aard, van taal- en vooral van informaticacursussen.

IV.3 Logistieke en financiële ondersteuning

De logistieke ondersteuning van het BIPT legt in het bijzonder de nadruk op een vijftal facetten:

- het correct installeren en uitrusten van het personeel;
- het beheer en onderhoud van gebouwen en materiaal;
- het centraliseren van alle aankopen en externe consultancy;
- het globale financiële beheer, zowel qua inkomsten als qua uitgaven, in het bijzonder gaat het hier om de boekhouding en de begrotingsopmaak en -controle;
- ondersteuning bij het afsluiten van contracten ten behoeve van andere diensten.

Concreet werd in 2001 het centrum te Anderlecht nieuw uitgerust, werd het plaatsen van een antennemast per centrum en op de Astrotoren verder afgewerkt.

Ten behoeve van het intussen bijna voltallige kader werd een halve verdieping bijgehuurd, waardoor het BIPT nu 5 verdiepingen betreft in de Astrotoren. Die helft werd volledig uitgerust. Daarbij werden intern de diensten herschikt. Heel deze interne verhuis werd gecoördineerd, en in de mate van het mogelijke zelfs met eigen personeel gerealiseerd, zodat het met maximale vlotheid kon geschieden.

Het beheer van de afzonderlijke Ombudsdienst voor telecommunicatie verloopt vlot vanuit logistiek en boekhoudkundig oogpunt. De logistieke diensten werken op dit punt ondersteunend, ook voor de Ombudsdienst.

Het BIPT verzorgde in 2001 de logistieke begeleiding van het umts-dossier en rondde de financiële aspecten van dat dossier af. Er werd op toegezien dat de procedure, zowel inhoudelijk als financieel, correct verliep.

Op het vlak van de technische uitrusting, van belang opdat het BIPT zijn controleopdracht naar behoren zou kunnen uitvoeren, werden ook in 2001 belangrijke investeringen gedaan: 24,19 miljoen BEF voor zuiver technische meetapparatuur, in het bijzonder de stapsgewijze opbouw per centrum van een volwaardig meetstation – een operatie die reeds in 2000 was gestart – en stelselmatige uitrusting van de voertuigen, 10,05 miljoen BEF voor informaticamateriaal en 2,25 miljoen BEF voor de aankoop van wagens waarmee de controles worden uitgevoerd.

Op het vlak van de informatica kunnen de volgende investeringen als belangrijkste worden vermeld:

- het gedeeltelijk planmatig vernieuwen van het informaticamateriaal;
- bijkomende bekabeling in de Astrotoren;

- de verdere uitwerking van het frequentie-beheersprogramma;
- het realiseren van de technische link tussen de licentiegegevensbank en de boekhouding.

Het financieel beleid wordt gekenmerkt door een strikte budgetaire beheersing en een gezonde benadering inzake het afdwingen van de beste marktvoorwaarden.

In de bijgevoegde tabellen worden de realisaties 2001 weergegeven van de BIPT-regulator en – afzonderlijk – van de Ombudsdienst voor telecommunicatie.

IV.4 Begroting

IV.4.1 Het BIPT - regulator voor postdiensten en telecommunicatie

INKOMSTEN 2001 (in miljoen BEF)		UITGAVEN 2001 (in miljoen BEF)	
Terugvorderingen	3,65	Personeel	385,74
Vergunnings- en controlerechten voor private radionetten	1.232,57	Werking	160,39
Publieke vergunningsrechten	31,68	Investeringsuitgaven	39,16
Goedkeuringsrechten van eindapparatuur	2,34	Overkoepelende organisaties	66,18
De Post	0,00	Schatkist	400,00
Geboekte minwaarden	-0,70	CF/RT (*)	58,54
Diversen	0,50	Umts	-23,42
Totaal	1.270,04	Totaal	1.068,59

(*) Dienst Kijk- en Luistergeld : deel van de kosten voor weddes en personeelsbeheer dat door het BIPT ten laste wordt genomen.

IV.4.2 De ombudsdienst voor telecommunicatie

INKOMSTEN 2001 (in miljoen BEF)		UITGAVEN 2001 (in miljoen BEF)	
Terugvorderingen	0,00	Personeel	28,00
Prestaties voor derden (bijdrage sector)	49,83	Werking	13,38
		Investeringsuitgaven	2,84
Totaal	49,83	Totaal	44,22

Bijlage 1 :

Referenties van de reglementaire teksten die door het BIPT werden voorbereid en in 2001 zijn gepubliceerd

Datum afkondiging	Datum publicatie in Belgisch Staatsblad	Titel
09/01/01	02/02/01	Ministerieel besluit betreffende het aanleggen en het doen werken van radiostations door radioamateurs
18/01/01	20/01/01	Koninklijk besluit tot vaststelling van het bestek en van de procedure tot toekenning van vergunningen voor de mobiele telecommunicatiesystemen van de derde generatie
18/01/01	20/01/01	Ministerieel besluit tot uitvoering van de artikelen 33, par. 1, 1° en 34, par. 1, van het koninklijk besluit tot vaststelling van het bestek en van de procedure tot toekenning van vergunningen voor de mobiele telecommunicatiesystemen van de derde generatie
18/01/01	20/01/01	Omzendbrief betreffende de structuur van het kandidatuur-dossier met het oog op het verkrijgen van een vergunning bedoeld in het koninklijk besluit van 18 januari 2001 tot vaststelling van het bestek en van de procedure tot toekenning van vergunningen voor de mobiele telecommunicatiesystemen van de derde generatie
19/02/01	17/03/01	Ministerieel besluit inzake de vaststelling van de kostprijs voor nummeroverdraagbaarheid voor het jaar 2000
13/03/01	12/04/01	Koninklijk besluit tot toekenning van drie vergunningen voor de mobiele telecommunicatiesystemen van de derde generatie
13/03/01	24/04/01	Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 houdende de werking van en de procedure voor de Kamer voor Interconnectie, huurlijnen, bijzondere toegang en gedeeld gebruik
29/04/01	22/05/01	Koninklijk besluit houdende de normering van zendmasten voor elektromagnetische golven tussen 10 MHz en 10 GHz
16/07/01	02/08/01	Koninklijk besluit tot goedkeuring van wijzigingen aan de statuten van Belgacom N.V. van publiek recht

Datum afkondiging	Datum publicatie in Belgisch Staatsblad	Titel
16/07/01	14/08/01	Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 juni 1998 betreffende de voorwaarden inzake aanleg en exploitatie van openbare telecommunicatienetwerken
05/09/01	05/10/01	Koninklijk besluit tot aanpassing van het koninklijk besluit van 22 juni 1998 tot vaststelling van het bestek van toepassing op de spraaktelefoondienst en de procedure inzake de toekenning van individuele vergunningen aan richtlijn 97/66/EG betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de telecommunicatiesector
05/09/01	06/10/01	Koninklijk besluit tot aanpassing van sommige bepalingen van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven aan richtlijn 97/66/EG betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de telecommunicatiesector.
14/11/01	04/12/01	Koninklijk besluit betreffende de toekenning van een toelage voor het gebruik van de Engelse taal of van andere vreemde talen aan de personeelsleden van het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie.
14/11/01	12/12/01	Koninklijk besluit houdende wijziging van diverse verordeningbepalingen toepasselijk op de ambtenaren van het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie
14/11/01	15/12/01	Koninklijk besluit betreffende de toekenning van een toelage aan de personeelsleden van het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie die worden toegewezen als secretaris aan de leden van de directieraad
04/12/01	21/12/01	Koninklijk besluit tot wijziging, met het oog op de omschakeling naar de euro, van diverse bepalingen inzake ambtenarenzaken die ressorteren onder de bevoegdheid van het Ministerie van Verkeer en Infrastructuur
21/12/01	29/12/01	Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 april 2001 houdende de normering van zendmasten voor elektromagnetische golven tussen 10 MHz en 10 GHz

De volledige lijst van de teksten die door het BIPT zijn gepubliceerd, is beschikbaar op de site www.bipt.be.

Bijlage 2 :

Lijst van de gebruikte afkortingen

3G	Derde generatie
AAP	Alternative Approval Process
ACTE	Approvals Committee for Terminal Equipment
ADCO	Administrative Cooperation
ADMD	Administration Management Domain Name
BCA	Belgian Courier Association
BEF	Belgian Franc
BEMILCOM	Belgian Military Communications
BIPT	Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie
BRIO	Belgacom Reference Interconnect Offer
CB	Citizen Band
CEN	Europees comité voor normalisatie
CEPT	Europese Conferentie van de Administraties van Post en Telecommunicatie
CERP	Europees Comité voor Postregulering
COMIXTELEC	Commission mixte des télécommunications
CPS	Carrier Preselect System
DECT	Digital Enhanced Cordless Telecommunications
DHL	Dalsey, Hillblom & Lynn
DNIC	Data Network Identification Code
DSI	Detailed Spectrum Investigation
DVB-T	Digital Video Broadcasting - Terrestrial
EC	Europese Commissie
ECTRA	European Committee for Telecom Regulatory Affairs
EEA	European Express Association
EFTA	European Free Trade Association
EG	Europese Gemeenschap
EMC	Elektromagnetische compatibiliteit
ERC	European Radiocommunications Committee
ERMES	European Radio Messaging System
ERO	European Radiocommunication Office
ETO	European Telecommunication Office
ETSI	European Telecommunications Standards Institute
EUTELSAT	European Telecommunications Satellite Organization
FAQ's	Frequently asked questions
FedEx	Federal Express
FM	Frequency Modulation
GHz	Gigahertz
GMDSS	Global Maritime Distress and Safety System

gsm	Global System for Mobile Communications
IAA	Intra Access Area
ICCP	Information, Computer and Communication Policy
IMSI	International Mobile Subscriber Identity
IMT-2000	International Mobile Telecommunications 2000
INMARSAT	International Maritime Satellite Organization
INTELSAT	International Telecommunications Satellite Organization
IRG	Independent Regulators Group
ISDN	Integrated Services Digital Network
ISPC	International Signalling Point Code
ITSO	International Telecommunications Satellite Organization
ITU	Internationale Telecommunicatie Unie
KPN	Koninklijke Post Nederland
LEGBAC	Limited Exploratory Group on Broadcasting to Aeronautic Compatibility
MHz	Megahertz
NCS	Nationale dienst voor de Controle op het Spectrum
NMBS	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen
NSPC	National Signalling Point Code
NV	Naamloze Vennootschap
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
ONP	Open Network Provision
PBEG	Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen
PMR	Private Mobile Radio
PSTN	Public Switched Telephone Network
PT22	Project Team - monitoring
R&TTE	Radio & Telecommunication Terminal Equipment
SLA	Service Level Agreement
SLIM	Simpler Legislation for the Single Market
SMP	Significant Market Power
TCAM	Telecommunication Conformity Assessment and Market Surveillance Committee
T-DAB	Terrestrial Digital Audio Broadcasting
TE.SA.M	Télécommunications par Satellites Mobiles
TISP	Telecommunications and Information Services Policies
TNT	Thomas Nationwide Transport
Umts	Universal Mobile Telecommunications System
UPU	Wereldpostvereniging
VHF	Very High Frequencies
WRC	World Radiocommunications Conference
WTSA	World Telecommunications Standardization Assembly

